

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע"נ

ברוך דוב ז"ל בן יבלחט"א משה חיים ווידרא נ"י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ"ל

מראה מקומות רשפי אש

לע"נ מרים שיינדל בת יצחק"א אפרים שמעון סינאוויץ

LAKEWOODDAFYOMI.COM

אלו מצואות פרק שני בבא מציעא

מחרוזות של דגים הרי אלו שלו. וה"ה מחרוזות של צמר כדאמר במסכתא (פ"ב) וא"ת והא אמרנן צ"ג גיד הנשה סימן ו"ל גבי צמר שנתעלס מן העין מלפניו (ס"ג) ורז היכי אכל צמר?

משמע דאין פהיירי אכליני:

מדמשקל מדה וזמני נמי הוי סימן. משמע דמדה עדיפא ולא"ת והא אמרי' (לקמן פ"ד ס"ג) יתנן לאומר משקלתי ואל לאומר מדת ארכי ורמיז משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ צבד דאין דרך לשקול הכס ודאי משקל עדיף:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שלו. אע"ג דתנן (לקמן פ"ד ס"ג) מלא פירות ככלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכה גיגולת הוא לכל החביות שוין וא"ת מדת הין להוי סימן וי"ל שהחבית מלאה וכל החביות שוין אכל אס אין החבית מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא וא"ת דרב אמר צ"ל אין מעמידין אלא אסור צמחם אלא שמואל נמי לא פליג עליה אלא צמח אכל צמר יין ומכלת מודה ומפרט ר"ת דהאס מיירי צמחא לא חשוד וכן משמע דמיירי הכס לעיל צמח ועס הארץ ישראל חשוד לא מרתת כמו נכרי':

ברשות של צמח הציב עושה רשימת משונה משל חביו וכו' סימן צמחא ואלא רשימה: **אבוי אבוי** אמר. אפילו רשום לא הוי סימן אחר שפחתו האולרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה טוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת וא"ת והאמר (קדושין פ"ד ס"ג) ושנתם שיהו דגיי תורה ממולדין צפין שאס יאכלן אדם אל תנגמם ותאמר לו אלא אומר לו מיה וי"ל דהיינו דוקא בגדים שאלו לא הוי סוראש חביתא דהמרא אחר פתחה האוצרות ואמר ליה אבוי זיל שקול לנפשך. סוגין דשמעתא מקום הוין הוי סימן. פי' כפרא. אנטל. פי' מוחס. דמקרא על צמח מלעג בו כדכתיב בו בראשית שנתאלימא דף כ"ב) חזיה רב אשי לרב כהנא דהוה קא מוחס א"ל פי' סברת עלך סימכא ומתירא כן העבירה ואמר רב לההוא חביתא דהמרא אחר גברא קא בו אסור אס גברא חקיקה עם חייא ברי כלומר אין בו אסור. פי' קדח בהו חולפי. חולפי הוון קמפתיים שצמחו בדרום, כלומר חמון רב הוא (מוטב הוא) [מתוך] תנה ביה המקום וכבר נראשו הבעלים: מתי' ר' יהודה אומר כל דבר שיש בו שני חייב להכריז כצד עיגול ורובו חרש וכו'. פי' עיגול של אפורה כליה. מאי כלי אפורה כליה חרש שלא שבעתן העין. כלומר לא עיין בהן הרבה ולא שבעה עיני דאריאם לפיך אינו מכריז ושבעתה אינו כליהם שאין בהם סימן

בפוריא אין גיגולת שישאלוהו כפירוש רש"י אס שיעמ מנמו אלא אס צעל קרי היה ולא צא לביט המדע ושאלוהו היה לא צא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכנת על מטה זו לא יאמר ל"ה קן פן יראה? זה קרי ויתגסה:

באושפיזא אס שאלוהו אס קלוהו צנצר פניס יפות יאמר לא כדפיש רש"י דלמרינן צנצין (פ"ד טו) "מנצן רעהו נקול גדול צנצר השכס צנצין קללה תחש"ל או ו"ת והא אמרינן צנציות (פ"ד ט"ג) אורח טוב אמר לא מה שנתן צעל הבית לא טרם אלא שבעלי וי"ל דהאס מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא דלא חשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום דלמרינן פרק הבא על יצמתו

במצינא דשוין. כבר נהגו הלידין לחרוז כמנין הוא צמחו אלמ: ונפטרין של אבר. שברי החכות של אבר: שיכוין משקלותיו. יאמר משקלו ויכוין האמת: בנתקלא דשוין. שנהגו הטבחים פלוגי היה: או דרפקא. ואלר שמעמי ומשום רבי יתכן צ"ל מנתם כשמעמי לדפקא פלנצין גזק' משום שדופק כשהוא יגע: התיבות דגן חייב להכריז. קא ס"ד כשאין צפן סימן והחמכה גופה סימן או מאלל הראש או מ"ל הוצב: ודג נשור. וכו' סימן שלו: הכא במאי עסקינן. דקמיא חמכות דג קינד להכריז: דבאיכא סימנא בפסקא. שלא נמחה כדרך החומשין: כי הא דרבה. כשהיה שולח צמר לאשמו צד נכרי: מוחתך דה אתלתא קרנתא. עושה החמכה צמ ג' קרנות כזה: דומיא דדג נשור. ליש צו סימן: מתני'. לחייב להכריז: ברשום. חמימיהס של חרס

ומחרוזות של דגים: אמאי להוי (ב) *קשר סימן בקמרא דציידא דכולי עלמא הכי מקמרי ודחוי מגין סימן במנינא דשוין בעו מיניה מרב ששת [במנין] הוי סימן או לא הוי סימן אמר להו רב ששת תניתוה מצא ואו כלי כסף וכלי נחושת גסמרון של אבר וכל כלי מתכות הרי זה לא יחזיר עד שיתן אות או עד שיכוין משקלותיו *ומדמשקל הוי סימן *מדה *דומנין נמי הוי סימן: והתיבות של בשר וכו': אמאי להוי משקלא סימן במשקלא דשוין ותהוי התיבה גופה סימן או דרפקא או דאטמא מו לא תניא "מצא התיבות דגים" ודג נשור חייב להכריז 'חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו' הכא במאי עסקינן בראיכא סימנא בפסקא כי הא דרבה בר רב הונא מוחתך ליה אתלתא קרנתא דיקא נמי דקתני דומיא דדג נשור שמע מינה אמר מר חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו והא תנן "כדי יין וכדי שמן חייב להכריז א"ר יודא אמר רב מתניתין ברשום מכלל דברייתא בפתוחה א' בפתוחה אבידה מדעת היא אמר רב הושעיא במצויף אבי אמר אפילו תיבוא אידי ואידי ברשום יולא קשיא כאן קודם שנפתחו האוצרות כאן לאחר שנפתחו האוצרות כי הא דרב יעקב בר אבא אשכח חביתא דהמרא לאחר שנפתחו האוצרות אתא לקמיה דאביי א"ל זיל שקול לנפשך בעא מיניה רב ביבי מרב נהמן מקום הוי סימן או לא הוי סימן אמר ליה תניתוה מצא חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו ואי ס"ד דמקום הוי סימן לברוח מקום אמר רב וביד הכא במאי עסקינן ברקתא דנהרא אמר רב מרי מאי טעמא אמרו רבנן רקתא דנהרא לא הוי סימן דאמרינן ליה כי היכי דאתרמי לדידך אתרמי נמי לחברך? איכא דאמרי אמר רב מרי מאי טעמא אמרו רבנן? מקום לא הוי סימן דאמרינן ליה כי היכי דאתרמי לדידך האי מקום אתרמי נמי לחברך האי מקום הואו גברא דאשכח אפילו בי מעצרתא אתא לקמיה דרב א"ל זיל שקול לנפשך חזייה דהוה קא מחס"ס א"ל זיל פלוג ליה לחייא ברי מיניה לימא קא סבר רב מקום לא הוי סימן א"ר אבא משום יאוש בעלים נגעו בה דהוה קדחיה ביה הלפי' ר"ש בן אלעזר אומר וכו': מאי אנפוריא א"ר יהודה אמר שמואל כלים חדשים שלא שבעתן העין היכי דמי אי אית בהו סימן כי לא שבעתן העין

מאי הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין ליעולם דלית בהו סימן נפקא מינה "לאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגוייהו ומהדרין ליה" כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגוייהו ולא מהדרין ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל 'בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו בכלייהו' *במסכת ובפוריא

ובאושפיזא (ימות פ"ד ס"ג): משום דהני נמי משום דכתיב להכי נקט הני: ומדה

דפולגתא היא (דק"ס): [1] בקצת כתיב מהם וכו' בבבא. וברא"ש בפר"י מהם וכו' ברייתא ובערך ובשמי' ושי מהרי"ץ חיות: [2] 'מהדרין ליה' וכן אח"כ 'ולא מהדרין ליה' ליתא בראש"י ובמסכת ליה בשק"ב [3] אטוים וכתיב 'במאצ' [4] כתיב 'במאצ' [5] כתיב 'במאצ' [6] כתיב 'במאצ' [7] כתיב 'במאצ' [8] כתיב 'במאצ' [9] כתיב 'במאצ' [10] כתיב 'במאצ' [11] כתיב 'במאצ' [12] כתיב 'במאצ' [13] כתיב 'במאצ' [14] כתיב 'במאצ' [15] כתיב 'במאצ' [16] כתיב 'במאצ' [17] כתיב 'במאצ' [18] כתיב 'במאצ' [19] כתיב 'במאצ' [20] כתיב 'במאצ' [21] כתיב 'במאצ' [22] כתיב 'במאצ' [23] כתיב 'במאצ' [24] כתיב 'במאצ' [25] כתיב 'במאצ' [26] כתיב 'במאצ' [27] כתיב 'במאצ' [28] כתיב 'במאצ' [29] כתיב 'במאצ' [30] כתיב 'במאצ' [31] כתיב 'במאצ' [32] כתיב 'במאצ' [33] כתיב 'במאצ' [34] כתיב 'במאצ' [35] כתיב 'במאצ' [36] כתיב 'במאצ' [37] כתיב 'במאצ' [38] כתיב 'במאצ' [39] כתיב 'במאצ' [40] כתיב 'במאצ' [41] כתיב 'במאצ' [42] כתיב 'במאצ' [43] כתיב 'במאצ' [44] כתיב 'במאצ' [45] כתיב 'במאצ' [46] כתיב 'במאצ' [47] כתיב 'במאצ' [48] כתיב 'במאצ' [49] כתיב 'במאצ' [50] כתיב 'במאצ' [51] כתיב 'במאצ' [52] כתיב 'במאצ' [53] כתיב 'במאצ' [54] כתיב 'במאצ' [55] כתיב 'במאצ' [56] כתיב 'במאצ' [57] כתיב 'במאצ' [58] כתיב 'במאצ' [59] כתיב 'במאצ' [60] כתיב 'במאצ' [61] כתיב 'במאצ' [62] כתיב 'במאצ' [63] כתיב 'במאצ' [64] כתיב 'במאצ' [65] כתיב 'במאצ' [66] כתיב 'במאצ' [67] כתיב 'במאצ' [68] כתיב 'במאצ' [69] כתיב 'במאצ' [70] כתיב 'במאצ' [71] כתיב 'במאצ' [72] כתיב 'במאצ' [73] כתיב 'במאצ' [74] כתיב 'במאצ' [75] כתיב 'במאצ' [76] כתיב 'במאצ' [77] כתיב 'במאצ' [78] כתיב 'במאצ' [79] כתיב 'במאצ' [80] כתיב 'במאצ' [81] כתיב 'במאצ' [82] כתיב 'במאצ' [83] כתיב 'במאצ' [84] כתיב 'במאצ' [85] כתיב 'במאצ' [86] כתיב 'במאצ' [87] כתיב 'במאצ' [88] כתיב 'במאצ' [89] כתיב 'במאצ' [90] כתיב 'במאצ' [91] כתיב 'במאצ' [92] כתיב 'במאצ' [93] כתיב 'במאצ' [94] כתיב 'במאצ' [95] כתיב 'במאצ' [96] כתיב 'במאצ' [97] כתיב 'במאצ' [98] כתיב 'במאצ' [99] כתיב 'במאצ' [100] כתיב 'במאצ'

(א) [נפל כ: לקמן ס"ג]. (ב) [עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ג) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ד) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ה) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (י) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יא) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יב) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יג) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יד) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (טו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (טז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (יט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כא) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כב) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כג) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כד) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כה) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (כט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (ל) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לא) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לב) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לג) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לד) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לה) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לח) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לט) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לך) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לם) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לנ) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לו) [אין עין סוף' מנחם טק: ד"ה חזון ע"ה]. (לז) [אין עין סוף'

א] ונבא מנחם קס"ו.
ב] ע"י תוספתא ריש
פ"ב, א' סוכה מד: ונ"ט
דמנחם סוכה ז' עמוד
זיה מג"ה (ה) ולקמן כ"ו.
ו] ענין חוס' נבא מנחם
כ"ג: ד"ה מנח' (ו) ונעל
כ"א: (ד) מנחין פרק ג'
מנחה ח ע"ג. (ז) לקמן
כ"ה: (ח) ט"ז ע"ב כ"ג
ט"ז: (ט) לעיל כ"ג.
פ] לעיל כ"א, (י) לקמן
עמוד ב, (כ) ריש
עמוד ב, (ג) חולין פ'
ע"א.

הגהות הב"ה

א] גמ' מנח' ומודה
ר"ש: (ב) רש"י ד"ה
ומנח' וכו' להי נקט. ר"ב
ע"ל דף סה ע"ג:

הגהות הגר"א

א] גמ' בדי מחשין.
ב] ר"ב הרמב"ם ופ"ט לא
מנח' דני אלא מחשין כו'
ג] דני דני ר"ש ומנח' ונ"ט
(כ"ג) ר"ש פ"ק ס"א ונ"ט
ד] ר"ב דתנן. כ"ס קו'
ה] ע"י ר"ב דמנח' ונ"ט
ו] ר"ש ונ"ט: א] ר"ב
ז] ד"ה ע"ה. נמ"ס סוכה
גמ' כ"ו. ג"כ מנח' מנח'
(וע' דנבא מינו גמ' כ"ו)
מנח' ופ"ק (ד):

גליון הש"ס

גמ' פליגי רבנן ע"ה.
כעין זה דרס"ס כ"ג ע"ב:

לעזי רש"י

פובטיא"ש. פירוש חיה
קטנה כעין חוליה
(מוספות מנהלון) טו טו
ע"כ קור"ה והבדלם).

הגהות וציונים

א] נראה דרש"י ל"ג רק
"פליגי רבנן עליה או לא
פליגי", וע"י "ואם תמצא
לומר" עד "ואם תמצא
לומר" ל"ג בלא (רש"י):
ב] ס"א צבורין. ועין
מהש"ל (גליון):
ג] ברש"י שבש"י אמר
לאו ומודה טובה:
ד] קצת כתי' מולגה:
ה] קטנות פסוקות זהב
(וע' רש"י על הר"ק)
ומונ"ח: (ז) נדעיל גבי
שיעור ערבה שלשה
בדי עילין לחין (רש"י)
ועיי' שם: (ח) [צ"ל
דרבנן. ועיי' גליון]:
ו] כתי' אביסות:
ז] צ"ל בהו' (באדום,
וכי' בהתי'): (ט) כתי'
לא הוי: (י) כתי'
וצבורין (ותחת' ונבג'
ליחא): (יא) צ"ל וענבין
(דבש תמה, וכי'
בתת'): (לב) ג"א
דהאובד (גליון):

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא כד.

דף א' מ"ח פ"ד מהל'
גולה וצדקה הלכה ג'
סמך עשין עד טו"ט ח"מ
ס"י רבך סוף פ"א:
דף ב' מ"ח פ"טו"ט ח"ה
א סמך עשין עד
טו"ט ח"מ ר"ב רפכ
סוף טו:
פ' ג מ"ח פ"ו הל' ג'
ועין נבגות ונבגד
מנחה סמך שם טו"ט
ח"מ ס"י רנט סוף ז':
פ' ד ה' מ"ח פ"ח
הל' א סמך שם טו"ט
שם סוף ג וע"ג:

רבינו חננאל

הלילה שפיר עבד שאין
דרך ארץ לגלות בני אדם
שיחנם עם נשיהם לבני
אדם. וכן בארש"י.
אם כיבוש ועשה לו
מטעמים הרבה וחינק
הבית בכלים מכוברים
ושניה האורה לפני כי
ורודו אחריו בביתו
כדרכיבור דאמר רעהו בקול
גדול וגוי שבער כל שינוי
בענין זה אין מחזיקין
אחריו בשקר אלא הר'
הוא באמתות. ואם יאמר
בר' לו שאלו כליי הן
מחזיקין אותו בטביעות
ע"ן בלבד בלא תינתן
סימן. לשיך מודה ר'
שמעון בן אלעזר בכלים
החדשים ששבעתן העין
שחיב להחזיק, מאי
טעמא דלמא אתי צורכא
מרכין דלא משנה
בריבוריה דאמר טביעות
עינא אתי לי ביה ושקיל
להו. ואילו הן (הן) כלים
חדשים שאין הייב
לחזיקו בדי מחשין
וצנינות ומחזקות (של)
קודמות שמצאן אחד
אחד. וכן היה ר"ש
אומר המציל מן הארץ
ומן הרוב ומזוטו של
ים ומשוללותיו של
נדר והמצא באיסט"א
ופלטיא ומעות בבתי
כנסיות ובתי מדרשות
ואפי' צורחן ובלב מקום
שהרבים מצוין שם הר'
אלו שלו מפני שהבעלים
מתיאשים מהן. ואיבעיא
לן ברוב כנענים או אפי'
ברוב ישראל נמי הוי אלו
שלו. ולא איפשיטא
וקיימא לו חזיק וממונא
לקולא. ממשנה דמי
וזכרא חסידא פשוטה היא.

ליקוטי רש"י

בפתיחה. הכלימין קרושין
מה: זכר. ברד"ס. הוא נבא
וכן. לטעם אחריתו ועיקר
לכ"ט נקט (ב"ק טו). וכן
זכור ש"י יום. לט"ו
החזיר לאחוריו עשר ומנח
עשרה פרסאות וטופק כל
מה שטמא בדרך מוכרם
וכן עשה בכל יום.
ובשפוזאיתו ש"ל נדר.
וכפשהגה דלג יוצא על
דמיון ופושטו (ב"ב טג).
המבוצא בברש"י.
מקילה שהולכין זה מעיר
לעיר. ופשיטא. רמב"ם של
עיר שס' מחקנאין
למחנה (שבת הו).
מכוסה לא יגע בו.
לחן זו אצירה שיהא
מוהר עליה בלא מולך
להתעלם ממשמחה הוא
(לקמן כ"ה):

ומודה ר"ש בב"מ ששבעתן העין כו'. מדקאמר ומודה משמע
לרצון אפילו לא שבעתן העין חייב להכריז וכן מלינו
בפרה דר נר מנה דלמנר כפ"ק (לשל דף י"ג). אי טביעות עינא
איט לי צנויה וגמ לא שבעתו העין דלא משהה איניש גיטא בידיה
וקשה דלא מלינו דלמנר רצון זה
צירוש ו"ל דמדנקט צמתני כריכות
ועיגולו דצילה ומחרוזות וככרות הרי
אלו שלו ואלו דכרים אין דרכן להיות
בזה טביעות העין משמע דכרים
שדרכן להיות בזה טביעות עין בכל
ענין חייב להכריז אפילו לא שבעתן
העין אי מלא צמקוס דשכימי צמקוס
אבר שנים חייב להכריז. דמנין
הו סימן ו' ומתניתין דקמני
מחרוזות וככרות הרי אלו שלו אי
מיירי דרך נפילה אחי שפיר דלא לא
היה ו' מנין סימן שאינו יודע שנפלו
צמח אחת ח"י מיירי דרך הינות
ולכא אלא מחרוזת אחת וכן עיגול
וככר והא דקאמר מחרוזות היינו
מחרוזות דלמלא ולקמן (דף סה.) גבי
צצרי פירות וגבי צצרי מעות דכרי
ש"מ מנין הו סימן ולא משני צצרי
דלמלא דומיא דרישא מחרוזות ועיגול
וככרות וכריכות היינו משום דלא הוה
ליה למחיי אלא מעות צצרות ופירות
צצרות דקמני מעות מפוזרות
ופירות מפוזרות: **כי קאמר ר"ש**
ברוב כנענים. ור"ת א"כ מה לרין
טעם מפני שהכנענים נפל עליהם רוצה
דיש לתלות דמכנענים נפל דהו רוצה
ו"ל דלרטרין דלפילו יודע ודאי
שמשראל כפל קאמר הרי אלו שלו
דמפסיק ב' מתיאש ואומר לכנענים
שקלי ליה ופילו חס ישראל ימלאם
לא יכירי דמולק דמן הכנענים כפל דהן
רוצה: **אפילו** ברוב ישראל נמי.
הו שלו וטעמא משום דאיכא איניש
דלא מעלי ושקלי לה:

אם המצא לומר פליגי פליגי
ברוב כנענים או לא להך
גירסא מספקא אי פליגי אפילו
צרוז ישראל ואי ספרים דלא
גרסי הכי אלא גרסי אה"ל אפילו
צרוז ישראל פליגי רצון עליה צרוז
כנענים או לא ולהך גירסא פשיטא
ליה דרצון פליגי עליה צרוז ישראל
וחייב להכריז ולא חיישין לאיניש
דלא מעלי וכן נראה דהא חנ"ל אלו
שחייב להכריז מלא פירות צבלי וכן
כולהו דלית בהו סימן ומשמע דלפילו
צרה"ר דרבים מלויים שם חייב להכריז
דלא מדכר רה"י אלא גבי כריכות
ודוחק הוא להעמיד צממטא וכן
לקמן אמר לעולם רצון כו' ומי קמני
הרי אלו שלו אינו חייב להכריז קמני
ויניח והשתא מ"מ תפשוט דפליגי
רצון צרוז ישראל דקמני חס רוב
ישראל חייב להכריז אלא ודאי הא לא
מספקא ליה חס פליגי צרוז ישראל
ופשיטא ליה דפליגי מנח' מחני

כדפרשיטי: **מאן** שמעת ליה דאוי"ל בתר רובא. פירוש גבי מתיאש ולא שייך הא לפגותא דחיישין למיעוט ו'
תפשוט מינה דמודו רבנן ר"ש כו'. ור"ת אי צני למפשט דמודו רצון נימא ר"ש היא וי"ל דמ"מ תפשוט דלא מלינו למימר
לר"ש אפילו צרוז ישראל הרי אלו שלו ולרצון אפילו צרוז כנענים חייב להכריז דאי כר"ש אחיח חס כן צרוז ישראל
חייב להכריז לר"ש ואי כרצון אחיח חס צרוז כנענים הרי אלו שלו: **בטמון.** ולא צני לאוקמה שאין רבים מלויין שם מדמפליגי צין
רוב העיר כנענים לרוב העיר ישראל משמע שמלא צמקוס שרוב צני העיר מלויים שם דאי מלא צמקוס שאין רבים מלויין לא הוה ליה למנקט
רוב העיר אלא חס רוב כנענים או ישראל שכימי צמקוס שמלא רובא ור"ת וצמקוס למה יגע צו אי משום שיפנה אותה המפנה יקחנה ויכריז
וי"ל דשמא המפנה יהיה כנעני או שמה לא ימלאנה המפנה וישליכה לחון עם הוצל ור"ת ואחאי יכריז יקחנה לעצמו דכשלא ימלאנה צעליה
תייאש ויאמר שאדם שאינו הגון לקחה וטע"ג דאיכא רוצה ישראל דהיינו טעמא דר"ש דשרי צרוז ישראל וי"ל דהו יואש שלא
מדעת דבשעה שלוקחה עדיין לא ידע האובד שנלקחה וצרוז כנענים הו שלו דמלין לכנענים הטמיונה דהו רוצה:

ובבתי מדרשות ובכל מקום
שהבעלים מתיאשין מהן מאן
שמעת מינה אפילו ברוב ישראל נמי
אריא מקום שהרבים מצוין שם אלא לעולם
בצורדין והכא במאי עסקינן בבתי כנסיות של כנענים בתי מדרשות מאי
איכא למימר בתי מדרשות דידן דיתבי בהו כנענים השתא דאתית להכי בתי
כנסיות נמי דידן דיתבי בהו כנענים ת"ש מוצא בה אבידה אם רוב ישראל
חייב להכריז אם רוב כנענים אינו חייב להכריז מאן שמעת ליה דאמר דאולינן
בתר רובא רשב"א שמעת מינה כי קאמר רשב"א ברוב כנענים אבל ברוב
ישראל לא הא מני רבנן היא תפשוט מינה דמודו ליה רבנן לרשב"א ברוב
כנענים אלא לעולם רשב"א היא ופ"י ברוב ישראל נמי והכא במאי עסקי' במבון
אי במבון מאי עבדיתיה גביה והתנן מוצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו
מגולה נוטל ומכרזו כדאמר רב פפא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך
עליה לפנותה הכא נמי באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה
ואיבעית

כדפרשיטי: **מאן** שמעת ליה דאוי"ל בתר רובא. פירוש גבי מתיאש ולא שייך הא לפגותא דחיישין למיעוט ו'
תפשוט מינה דמודו רבנן ר"ש כו'. ור"ת אי צני למפשט דמודו רצון נימא ר"ש היא וי"ל דמ"מ תפשוט דלא מלינו למימר
לר"ש אפילו צרוז ישראל הרי אלו שלו ולרצון אפילו צרוז כנענים חייב להכריז דאי כר"ש אחיח חס כן צרוז ישראל
חייב להכריז לר"ש ואי כרצון אחיח חס צרוז כנענים הרי אלו שלו: **בטמון.** ולא צני לאוקמה שאין רבים מלויין שם מדמפליגי צין
רוב העיר כנענים לרוב העיר ישראל משמע שמלא צמקוס שרוב צני העיר מלויים שם דאי מלא צמקוס שאין רבים מלויין לא הוה ליה למנקט
רוב העיר אלא חס רוב כנענים או ישראל שכימי צמקוס שמלא רובא ור"ת וצמקוס למה יגע צו אי משום שיפנה אותה המפנה יקחנה ויכריז
וי"ל דשמא המפנה יהיה כנעני או שמה לא ימלאנה המפנה וישליכה לחון עם הוצל ור"ת ואחאי יכריז יקחנה לעצמו דכשלא ימלאנה צעליה
תייאש ויאמר שאדם שאינו הגון לקחה וטע"ג דאיכא רוצה ישראל דהיינו טעמא דר"ש דשרי צרוז ישראל וי"ל דהו יואש שלא
מדעת דבשעה שלוקחה עדיין לא ידע האובד שנלקחה וצרוז כנענים הו שלו דמלין לכנענים הטמיונה דהו רוצה:

באושפזיא שאלוהו על אושפזיו חס קצלו כצנר פניס יפות ואמר'
לאו מדה טובה הוא כדי שלא יקפלו צו צני אדם שאין מהוגנין
לצב תמנד עליו ויכלו את ממונו: אגניב ליה כפא דכספא. כלי
של אושפזיו היה: בדי מחשין וצנינויות. לקמיה מפרש גדי מחשין
שחלין צו מחשין: וצנינויות. מולגות
קטנים טעונו' צו וזה: אחת אחת.
גד אחת ומחרוזת אחד: חייב להכריז.
דמנין הו סימן: שוכי. ענפס של
אלין: עלה אחד בבד אחד. א] צמק'
סוכה (דף מד): גבי' ערבה נשכרו
מקלת עליה ושמיצרו זה שלשה עלין
לחן ואיכא דלמני אפילו עלה אחד
צב אחד כשירה: ברד"ס. צע"פ
ו"ל פוטילא"ש ודק"ל להרוג ארויס
ומרגוליס: וכל מקום שהרבים כו'.
ואפילו דבר שיש צו סימן: פליגי
רבנן ע"ה. צתרויכו: המוצא מעות.
קא ס"ד צצרי מעות דקמני מחני'
חייב להכריז והכא הואיל ורבים מלויין
שם הרי אלו שלו שנתיאשן הכנעלים:
דאוי"ל בתר רובא. כלומר שהולך
צדין מילתא חסר טעם רוב מלויים
שם: ברוב ישראל. דקמס צמי
כנסיות ישראל צהן: במפוזרים.
ורצון היא דמודו צמפוזרין למנן
מעות מפוזרין הרי אלו שלו: **כנסיות.**
אסיפת' מקוס שמתמנסים שם
להמיען ולהוועד: דיתבי בהו כנענים.
שהן חון לעיר ומושיצין זה כנענים
לשמו: מוצא בה אבידה. משנה היא
צצור טערוס צציר שישאל וכנענים
דרים צה צמסכת מכשירין: ותפשוטו
מיהא. מקצת משאלותיך דמודו רצון
צרוז כנענים ופליגי צרוז ישראל: בטמון.
דכיון דטמנו לאו אצירה היא הלכך
צרוז ישראל יכריז: שאינה עשויה
לפנות. רגילים הו צעלים להימיה
ימס רבים ולא לפנותה מיד: ונמלך
עליה לפנותה. למה ועל כרחו או יכלנו
או יאה הפקר להכי נקט צו שאינה
עשויה לפנות דאי עשויה לפנות אצירה
מדעת היא שיהיה לו לחוש שמה יפנה:
ואיבעית

ובאושפזיא מאי נפקא מינה אמר כור זוטרא
לאהדורי ליה אבידתא בטביעות עינא אי
"דיעינן ביה דלא משני אלא בהני תלת
מהדרינן ליה ואי משני במילי אחרוני לא
מהדרינן ליה **מר זוטרא חסידא** אגניב ליה
כסא דכספא מאושפזיא חזיא לההוא בר
בי רב דמשי ידיה ונגיב בגלימא דחבריה
אמר היינו האי דלא איכפת ליה אממונא
דחבריה ב' כפתיה ואודי תניא ב' מודה ר"ש
בן אלעזר בכלים חדשים ששבעתן העין
שחייב להכריז ואלו הן כלים חדשים שלא
שבעתן העין שאינו חייב להכריז כגון י"א בדי
מחשין וצנינויות ומחרוזות של קדרמות
כל אלו שאמרו אימתי מותרים בזמן
שמצאן אחד אחד אבל מצאן שנים שנים
חייב להכריז מאי בדי שוכי ואמאי קרו ליה
בדי דבר דתלו ביה מידי בד קרו ליה
כי ההוא ו' דתנן התם עלה אחד בבד אחד
וכן היה ר"ש בן אלעזר אומר מ' המוציל מן
הארי ומן הדוב ומן הנמר ומן הברדלס
ומן זוטו של ים ומשוללותיו של נהר המוצא
בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים
מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים
מתיאשין מהן איבעיא להו כי קאמר ר"ש
בן אלעזר ברוב כנענים אבל ברוב ישראל
לא או דלמא ב' אפי' ברוב ישראל נמי אמר
אם תמצא לומר אפילו ברוב ישראל נמי
אמר פליגי רבנן עליה או לא פליגי' ואם
תמצא לומר פליגי ברוב ישראל ודאי פליגי
ברוב כנענים פליגי או לא פליגי ואם תמצא
לומר פליגי אפי' ברוב כנענים הלכה כמותו
או אין הלכה כמותו אם תמצא לומר הלכה
כמותו דוקא ברוב כנענים או אפילו ברוב
ישראל ת"ש המוצא מעות בבתי כנסיות

שהרבים מצוין שם הרי אלו שלו מפני
שבמעות ליה דאוי"ל בתר רובא ר"ש בן אלעזר
שמעת מינה אפילו ברוב ישראל נמי
אריא מקום שהרבים מצוין שם אלא לעולם
בצורדין והכא במאי עסקינן בבתי כנסיות של כנענים בתי מדרשות מאי
איכא למימר בתי מדרשות דידן דיתבי בהו כנענים השתא דאתית להכי בתי
כנסיות נמי דידן דיתבי בהו כנענים ת"ש מוצא בה אבידה אם רוב ישראל
חייב להכריז אם רוב כנענים אינו חייב להכריז מאן שמעת ליה דאמר דאולינן
בתר רובא רשב"א שמעת מינה כי קאמר רשב"א ברוב כנענים אבל ברוב
ישראל לא הא מני רבנן היא תפשוט מינה דמודו ליה רבנן לרשב"א ברוב
כנענים אלא לעולם רשב"א היא ופ"י ברוב ישראל נמי והכא במאי עסקי' במבון
אי במבון מאי עבדיתיה גביה והתנן מוצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו
מגולה נוטל ומכרזו כדאמר רב פפא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך
עליה לפנותה הכא נמי באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה
ואיבעית

ובבתי מדרשות ובכל מקום
שהבעלים מתיאשין מהן מאן
שמעת מינה אפילו ברוב ישראל נמי
אריא מקום שהרבים מצוין שם אלא לעולם
בצורדין והכא במאי עסקינן בבתי כנסיות של כנענים בתי מדרשות מאי
איכא למימר בתי מדרשות דידן דיתבי בהו כנענים השתא דאתית להכי בתי
כנסיות נמי דידן דיתבי בהו כנענים ת"ש מוצא בה אבידה אם רוב ישראל
חייב להכריז אם רוב כנענים אינו חייב להכריז מאן שמעת ליה דאמר דאולינן
בתר רובא רשב"א שמעת מינה כי קאמר רשב"א ברוב כנענים אבל ברוב
ישראל לא הא מני רבנן היא תפשוט מינה דמודו ליה רבנן לרשב"א ברוב
כנענים אלא לעולם רשב"א היא ופ"י ברוב ישראל נמי והכא במאי עסקי' במבון
אי במבון מאי עבדיתיה גביה והתנן מוצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו
מגולה נוטל ומכרזו כדאמר רב פפא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך
עליה לפנותה הכא נמי באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה
ואיבעית

כדפרשיטי: **מאן** שמעת ליה דאוי"ל בתר רובא. פירוש גבי מתיאש ולא שייך הא לפגותא דחיישין למיעוט ו'
תפשוט מינה דמודו רבנן ר"ש כו'. ור"ת אי צני למפשט דמודו רצון נימא ר"ש היא וי"ל דמ"מ תפשוט דלא מלינו למימר
לר"ש אפילו צרוז ישראל הרי אלו שלו ולרצון אפילו צרוז כנענים חייב להכריז דאי כר"ש אחיח חס כן צרוז ישראל
חייב להכריז לר"ש ואי כרצון אחיח חס צרוז כנענים הרי אלו שלו: **בטמון.** ולא צני לאוקמה שאין רבים מלויין שם מדמפליגי צין
רוב העיר כנענים לרוב העיר ישראל משמע שמלא צמקוס שרוב צני העיר מלויים שם דאי מלא צמקוס שאין רבים מלויין לא הוה ליה למנקט
רוב העיר אלא חס רוב כנענים או ישראל שכימי צמקוס שמלא רובא ור"ת וצמקוס למה יגע צו אי משום שיפנה אותה המפנה יקחנה ויכריז
וי"ל דשמא המפנה יהיה כנעני או שמה לא ימלאנה המפנה וישליכה לחון עם הוצל ור"ת ואחאי יכריז יקחנה לעצמו דכשלא ימלאנה צעליה
תייאש ויאמר שאדם שאינו הגון לקחה וטע"ג דאיכא רוצה ישראל דהיינו טעמא דר"ש דשרי צרוז ישראל וי"ל דהו יואש שלא
מדעת דבשעה שלוקחה עדיין לא ידע האובד שנלקחה וצרוז כנענים הו שלו דמלין לכנענים הטמיונה דהו רוצה:

פ"ח א ב מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל ה
ופ"ח מהלכות מלכות
אסורות ה"ל כח סמך ע"ש
עד טו"ש ע"מ פ"ח ר"ט
ספ"ד ד' טו"ש ע"מ י"ד פ"ח
קמט ספ"ד ח:
א"ב ג טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו' וטו"ש ע"מ
י"ד פ"ח קמט ספ"ד ח:
פ"ד ה מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה הלכה ו'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
ר"ט ספ"ד ח:
פ"ח ו טו"ש ע"מ ה' ה' ע'
טו"ש ע"ש סמך ע"מ ח"מ
פ"ב ו טו"ש פ"ח מ"ח
מלכות אסורות ה"ל
י' סמך לאזין קמט טו"ש ע"מ
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
פ"ג ח טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ט מ"י פ"ח מ"ח
שמיטה ה"ל ח ע"ש
שם כ"מ סמך לאזין קמט
טו"ש ע"מ י"ד פ"ח א ספ"ד ד'
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ג מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל י'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
פ"ח ר"ט ספ"ד ח:
פ"ד טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
פ"ג ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ח ו מ"י שם פ"ח
הלכה י' סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ג ו מ"י שם פ"ח
הלכה ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:

סבר

בוותיה בחדא. ולא צני למימר דסבר כרנצן דל"כ תפסוט
דמודו רצנן ברצו כנענים ומכל מקום יש לפסוט להלכה
כמותו ברצו כנענים: **לבתר** תריסר ידחי שתא בר. פי' הן
עלמנן החזיר אע"ג דלא היה נרצן ליתן רק דמיהס כדמתן צפרקין
(כח:). כל דבר שעושה ואוכל מטופל
צ"י צד חדש מכאן ואילן שם דמיהסן
ומניחן אצל רש"י פירש"י שמתאן
אחר י"צ חדש שנאצרו קשה דמנלן
י' שהיה צבצול כך למואל דהאוצר
אינו מתאשש שסבר שהמואל יסבור
שמקורבו נאצרו ויחזי:

לפנים

משורת הדין. מאשר
ישעון נפקא לן לקמן
צפרקין (דף ג:) תימה דלא מיימי
קרא הכא כדמיימי לקמן בעובדא דר'
ישמעאל ובהגול קמא (ב"ק דף ק. ו. ושם
ד"ה לפנים) בעובדא דרבי חיטא
צמראה דיתר לשולחני ומנאל רע
ולקמן בסוף פרק האומנין (דף
פג.) מיימי קרא אחרינא למען חלך
צדך טושים שטא מודברי צבלה
ושציק קרא דאשר ישעון שהוא מדברי
מורה וי"ל דלא מיימי קרא דאשר
ישעון אלא צמקוס שחמרים חייבין
והוא פטור כמו צמראה דיתר דאחרים
דצנו למילף חייבם ור' חיטא דלא
צני למילף פטור ולפנים משורת הדין
שילם כמו אחרים וכן בעובדא דרבי
ישמעאל דוק ואילו לפי כזוה הוה
ועשה לפנים משורת הדין כמו אחרים
והכא צממעין דהדרינהו צמ
תריסר יתמא שחא כ"ע פטורים לך כל
מיימי קרא הכא וי"מ משום לפנים
משורת הדין צני ליה לאהדורי כיון
שאינו מתחזק ממואל אצל צמקוס
האומנין (שם) צנהו שקולא שצברו
לו תצית ועשו לו הפסד גדול משום
לפנים משורת הדין אין לו להפסיד
לך מיימי קרא למען חלך צדך
טושים: **אתא** לקמיה דרב גרסי'
דמשמע צרושלמי פרק אין מעמידין פ'
ואילו לקמיה דרבי גרסי' אפי' פריך
שפיר מצטר שנתעלס מן אצני דלף
ע"ג דלא קיימא לן כרז כדפרישית
לעיל (דף כג: ד"ה ממכרות) מדפריך
צפרק גיד הנשה (חולין דף נה: ושם)
ורז היכי אכיל צמא מ"מ פריך
שפיר דמיון דחוי המואל שהעוף
השליס שם אפילו מאן דפליגי ארז
מודה הכא דלסור דלימור ונלה
מעיר שרצה כנענים ומשני צעומד
ורואהו שנטלה מעיר שרצה טעמי
ישאל ולרז מיימי צעומד ורואהו
שנטלה לפני טעמי ישראל:

רבינו חננאל

וכן הוא דא"ר אסי מצא
חבית של יין בעיר
שרובה כנענים קבנה
מותר [משום] מציאה
וינה אסור אפי' בהנאה
בא ישראל ונתן סימנה
מותרת אפי' בשניה
למוצאה ש"מ דברוב
כנענים הרי הן שלו.
ההוא דאשכח ד' זוזי
דציורי בסרינא בנהר בירון
כו, ואסיקנא כיון דישאל
כרו ליה וישאל סברו ליה
אימור מישאל נפול ולא
מיאש. רב יהודה היה
אזיל בתריה דמור
שמואל בשוקא רב
דיסא אמר ליה מצא כאן
ארנקי מהו אמר ליה
הרי הן שלו, בא ישראל
ונתן סימנה מהו אמר
לו אם רוצה לעשות
לפנים משורת הדין
מתור דכבוה דישאל
אשכח חמרא כמדברא
ואהדרינהו בתר י"ב יוחי
שתא. והא דרבה דאמר
ליה רב חנמן מצא
ארנקי בשוקא דרבנן
הרי הן ואפי' הלה
עומד וצוח נעשה כצוח
על כיתו שנפל ועל
סימנו שטבעה בים
כלומר כשם מי שטבעה
סימנו המציל ממנה הרי
הן שלו ואפי' שבלעה
עומד וצוח כדארבנן
המציל מוטו של י"ב יום
התורה והתורה לו כן גם
זה מותר למוצאו ש"מ
אפי' ברוב ישראל. עוף
הנקרא דור שקיל
בישראל ורשא בעינייתא
דבי בר מריון. אסיקנא
אם הוא עומד וראה את
המקום שחוטף זה הבשר
ממנה והוא מישאל
מותר לו דכזושו של יום
[דמין] ואם לאו אסור
באכילה כרב דאמר כשר
כיון שנתעלס מן העין
אסור באכילה. והא דרב
פרגיות בין טבריא לצפורי

ואביעית אימא לעולם רבנן. ובשאלה פ' טמון ולא תפסוט מינה
דמודו ליה ברצו כנענים: מ"י קתני בו' אינו חייב להכריז קתני.
דכיון דרובא כנענים דלמא כנענים הוא ושלו נמי לא הויה ללא
אזלי רצנן צמר רוצא צממואל: מותרת משום מציאה. דליתו חייב
להכריז: ואסורה בהנאה. ולקמיה
פריך א"כ מה היתר יש צממאלתה:
בא ישראל ונתן סימן. יאלת מספק
יין כנענים ומוותרת צממיה למואלה
דכיון דרובא כנענים נתייאשו הצעלים:
ושדו בנהר בירון. ומושלכין צנהר
צין: דמתקיא. יש צו מכשולים פ'
אזניס וסמימת גדר שמועין לגדים
ולא מייאש סבר לא יוכל סנהר להוליכס
חוץ למכשולים ורגילים היו לסוכרו
ולנקוטו ולכרותו שיטטפו מימיו וסומך
שימאלס כסיסכרו אוחו וינקוס פ':
סברו ליה. שקורין נשניש צלע"ו

לעזי רש"י

נשיש. מירוש עטוי
סכר. עיני רש"י ישעיה
י"ג, א. אוחלבו"ר. פירוש
עוף הנקרא דיה (רש"י)
ישעיה לג, טו.

ליקוטי רש"י

בשר שנתעלס מן
העין. שהיה שעה אחת
שלא נאסר ואפילו היה
מומם על שולחנו [חולין
צ"ה].

הגהות וצינונים

א' ס"א מכתיב ויניח עד
דייתו ישראל ויהיה
סימנה ומהדרינן ליה
חייש (ועי' רש"י).
ובס"א ליתא כמאן עד
יתיש"י, וכי' בראש
ובשמיק (דק"ס):
ב' ס"א ר' אסי ונע"י
רש"י סוף העמ',
ר' יובי ונע"י
דק"ס). ועי' חכמת
מוח לקמן כו
ע"ב: ג' בשוקא"ל ליג
מהרש"א עייש, ושכ"ה
בראש"י ובב"י. וכן ליתא
בר"ה ובת"י: ד' כתי'
ומשום: ז' ציל בי
כמבואר ברש"י (יעב"י).
וכי' בריח וברש"י
כתי'.
ו' וישאני: ז' ציל יין
נכר (כהר"ם): ח' ציל
מכשולי' אבנים
(יעב"י): ט' ברש"י
שבת"י וינקודו.
וכתי' בשכברו אוחו
וינקודו: י' פירוש
האומנים שיעודו בהם
הגדים, שרש דייק
(גליון): י"ב לכבוה ציל
משום: י"ג רש"י עייש
עוד: י"ד כתי' אזולוי:
ט"ז כתי' אבל רש"י:
שפירש: ט"ח ציל
ישאל, מהר"ם (גליון):

ונתן בה סימן מהו אמר ליה הרי אלו שלו והלא עומד וצוח נעשה
כצוח על ביתו שנפל ועל סימנו שטבעה בים ההוא דיו שקיל בשרא
בשוקא ושרדיה בצנייתא דבי בר מריון אתא לקמיה דאבי א"ל זיל שקול
לנפשך והא רובא דישאל נינהו שמעת מינה הלכה כרבי שמעון בן אלעזר
אפי' ברוב ישראל שאני דיו דכזושו של יום דמי והא א' אמר רב א' בשר שנתעלס
מן העין אסור בעומד ורואהו: ר' חנינא מצא גדי שחוטף בין טבריא לציפורי
והתירוהו לו אמר רבי אמי התירוהו לו משום מציאה כר"ש בן אלעזר משום פ'
שחיטה כרבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי דתניא ג' הרי שאבדו לו גדיין
ותרנגלו והלך ומצאן שחוטין ר' יהודה אוסר ורבי חנניא בנו של רבי יוסי
הגלילי מתיר אמר רבי גראין דברי רבי יהודה כשמצאן באשפה ג' ודברי רבי
חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי כשמצאן בבית מדהתירוהו לו משום
ישאל אמר רבא רוב כנענים ורוב טבחי ישראל רבי אמי אשכח פרגיות
שחוטות בין טבריא לציפורי אתא לקמיה דר' אסי ואמרי ליה לקמיה דר' יוחנן
ואמרי ליה בי מדרשא ואמרו ליה זיל שקול לנפשך רבי יצחק נפחא אשכח
קיבורא דאזלי ביה פ' אזולוי אתא לקמיה דר' יוחנן ואמרי ליה בבי מדרשא ואמרו
ליה זיל שקול לנפשך: מתני' ג' ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או
כלי כמות שהוא פ' מעות בכיס או כים כמות שהוא ג' צבורי פירות ג' צבורי מעות
שלשה

הרי שאבדו בו. ה"ה נגנצו
ואע"ג דעבר על לא חגנוצ
לא עבר על לאו דנצילה ובתוספתא
פ"ג (חולין) תניא צהלים הרי שאלצו
או נגנצו והכא נקט אצרו אורחא
דמילתא: **שמצאן** באשפה.
צפ"ק דחולין (ד' י:). מפרש נראין
דברי רבי יהודה לרבי חנניא כשמאלן
צאשפה שהוה שאף רבי חנניא לא
פליג עליה אלא צאשפה צצצית ובעובדא
דכא שמאלן דכא שטבעה על לא חגנוצ
אע"ג דככל דוכתי חשיב רבי אמי צרישא
כדלמנר (גיטין דף עז:). רבי אמי ורבי אסי
כהני חשיב דלרעא דישאל אף על גב
שגדול ממנו אין תימה שצא לפניו לישאל
לפי שחפרו היה אצל אי גרסינן רבי אצל
קשה דרבי אצל היה תלמידו של רבי אמי
דלמנא גב נכסא דרבי אצל (שטעמ"ד דף מו.)
ואין היה צל לפניו (עלולס פ').

אשכח
פ"ח מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל ה
ופ"ח מהלכות מלכות
אסורות ה"ל כח סמך ע"ש
עד טו"ש ע"מ פ"ח פ"ח ר"ט
ספ"ד ד' טו"ש ע"מ י"ד פ"ח
קמט ספ"ד ח:
א"ב ג טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו' וטו"ש ע"מ
י"ד פ"ח קמט ספ"ד ח:
פ"ד ה מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה הלכה ו'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
ר"ט ספ"ד ח:
פ"ח ו טו"ש ע"מ ה' ה' ע'
טו"ש ע"ש סמך ע"מ ח"מ
פ"ב ו טו"ש פ"ח מ"ח
מלכות אסורות ה"ל
י' סמך לאזין קמט טו"ש ע"מ
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ט מ"י פ"ח מ"ח
שמיטה ה"ל ח ע"ש
שם כ"מ סמך לאזין קמט
טו"ש ע"מ י"ד פ"ח א ספ"ד ד'
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ג מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל י'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
פ"ח ר"ט ספ"ד ח:
פ"ד טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
פ"ג ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ח ו מ"י שם פ"ח
הלכה י' סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ג ו מ"י שם פ"ח
הלכה ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:

א' לקמן ל: כמות ו.
מה: כמותו, א. כאל קמא
ל: (חולין מ"ח).
א' חולין ל: (ד' חולין יב
[תוספתא דחולין פרק ג'
ה) דברם יד יג, א' לקמן
כח, א' עיין רש"י צממ
מ: ד"ה ככלי אבדן,
פ' ע"ז פ"ב ה"ח (טז).

לעזי רש"י

נשיש. מירוש עטוי
סכר. עיני רש"י ישעיה
י"ג, א. אוחלבו"ר. פירוש
עוף הנקרא דיה (רש"י)
ישעיה לג, טו.

ליקוטי רש"י

בשר שנתעלס מן
העין. שהיה שעה אחת
שלא נאסר ואפילו היה
מומם על שולחנו [חולין
צ"ה].

הגהות וצינונים

א' ס"א מכתיב ויניח עד
דייתו ישראל ויהיה
סימנה ומהדרינן ליה
חייש (ועי' רש"י).
ובס"א ליתא כמאן עד
יתיש"י, וכי' בראש
ובשמיק (דק"ס):
ב' ס"א ר' אסי ונע"י
רש"י סוף העמ',
ר' יובי ונע"י
דק"ס). ועי' חכמת
מוח לקמן כו
ע"ב: ג' בשוקא"ל ליג
מהרש"א עייש, ושכ"ה
בראש"י ובב"י. וכן ליתא
בר"ה ובת"י: ד' כתי'
ומשום: ז' ציל בי
כמבואר ברש"י (יעב"י).
וכי' בריח וברש"י
כתי'.
ו' וישאני: ז' ציל יין
נכר (כהר"ם): ח' ציל
מכשולי' אבנים
(יעב"י): ט' ברש"י
שבת"י וינקודו.
וכתי' בשכברו אוחו
וינקודו: י' פירוש
האומנים שיעודו בהם
הגדים, שרש דייק
(גליון): י"ב לכבוה ציל
משום: י"ג רש"י עייש
עוד: י"ד כתי' אזולוי:
ט"ז כתי' אבל רש"י:
שפירש: ט"ח ציל
ישאל, מהר"ם (גליון):

ונתן בה סימן מהו אמר ליה הרי אלו שלו והלא עומד וצוח נעשה
כצוח על ביתו שנפל ועל סימנו שטבעה בים ההוא דיו שקיל בשרא
בשוקא ושרדיה בצנייתא דבי בר מריון אתא לקמיה דאבי א"ל זיל שקול
לנפשך והא רובא דישאל נינהו שמעת מינה הלכה כרבי שמעון בן אלעזר
אפי' ברוב ישראל שאני דיו דכזושו של יום דמי והא א' אמר רב א' בשר שנתעלס
מן העין אסור בעומד ורואהו: ר' חנינא מצא גדי שחוטף בין טבריא לציפורי
והתירוהו לו אמר רבי אמי התירוהו לו משום מציאה כר"ש בן אלעזר משום פ'
שחיטה כרבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי דתניא ג' הרי שאבדו לו גדיין
ותרנגלו והלך ומצאן שחוטין ר' יהודה אוסר ורבי חנניא בנו של רבי יוסי
הגלילי מתיר אמר רבי גראין דברי רבי יהודה כשמצאן באשפה ג' ודברי רבי
חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי כשמצאן בבית מדהתירוהו לו משום
ישאל אמר רבא רוב כנענים ורוב טבחי ישראל רבי אמי אשכח פרגיות
שחוטות בין טבריא לציפורי אתא לקמיה דר' אסי ואמרי ליה לקמיה דר' יוחנן
ואמרי ליה בי מדרשא ואמרו ליה זיל שקול לנפשך רבי יצחק נפחא אשכח
קיבורא דאזלי ביה פ' אזולוי אתא לקמיה דר' יוחנן ואמרי ליה בבי מדרשא ואמרו
ליה זיל שקול לנפשך: מתני' ג' ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או
כלי כמות שהוא פ' מעות בכיס או כים כמות שהוא ג' צבורי פירות ג' צבורי מעות
שלשה

הרי שאבדו בו. ה"ה נגנצו
ואע"ג דעבר על לא חגנוצ
לא עבר על לאו דנצילה ובתוספתא
פ"ג (חולין) תניא צהלים הרי שאלצו
או נגנצו והכא נקט אצרו אורחא
דמילתא: **שמצאן** באשפה.
צפ"ק דחולין (ד' י:). מפרש נראין
דברי רבי יהודה לרבי חנניא כשמאלן
צאשפה שהוה שאף רבי חנניא לא
פליג עליה אלא צאשפה צצצית ובעובדא
דכא שמאלן דכא שטבעה על לא חגנוצ
אע"ג דככל דוכתי חשיב רבי אמי צרישא
כדלמנר (גיטין דף עז:). רבי אמי ורבי אסי
כהני חשיב דלרעא דישאל אף על גב
שגדול ממנו אין תימה שצא לפניו לישאל
לפי שחפרו היה אצל אי גרסינן רבי אצל
קשה דרבי אצל היה תלמידו של רבי אמי
דלמנא גב נכסא דרבי אצל (שטעמ"ד דף מו.)
ואין היה צל לפניו (עלולס פ').

אשכח
פ"ח מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל ה
ופ"ח מהלכות מלכות
אסורות ה"ל כח סמך ע"ש
עד טו"ש ע"מ פ"ח פ"ח ר"ט
ספ"ד ד' טו"ש ע"מ י"ד פ"ח
קמט ספ"ד ח:
א"ב ג טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו' וטו"ש ע"מ
י"ד פ"ח קמט ספ"ד ח:
פ"ד ה מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה הלכה ו'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
ר"ט ספ"ד ח:
פ"ח ו טו"ש ע"מ ה' ה' ע'
טו"ש ע"ש סמך ע"מ ח"מ
פ"ב ו טו"ש פ"ח מ"ח
מלכות אסורות ה"ל
י' סמך לאזין קמט טו"ש ע"מ
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ט מ"י פ"ח מ"ח
שמיטה ה"ל ח ע"ש
שם כ"מ סמך לאזין קמט
טו"ש ע"מ י"ד פ"ח א ספ"ד ד'
פ"ח י' טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
ר"ט ספ"ד ו':
פ"ד ג מ"י פ"ח מ"ח
גולה ואזדה ה"ל י'
סמך ע"ש עד טו"ש ע"מ ח"מ
פ"ח ר"ט ספ"ד ח:
פ"ד טו"ש ע"מ ח"מ פ"ח
פ"ג ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ח ו מ"י שם פ"ח
הלכה י' סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:
פ"ג ו מ"י שם פ"ח
הלכה ג סמך שם
טו"ש ע"מ ספ"ד ח:

בבא מציעא כד

חידושי הלכות אלו מציאות פרק שני נבא מציעא ואגרות מהרש"א זצ"ל

[דף כב ע"א - כג ע"ב]

דמרדפינ הא אין מרדפינ איילוש מייאש כדמדקדק המקשה בסמוך אלל ע"כ אס נמיאשו הכי מתפרש שלל רדפו וק"ל: בא"ד ואין להקשות המצי דיין מסיפא טעמא דמרדפינ הא סתמא כו' דלעילא נימא דה"ה סתמא דיהודי ויא נקט מרדפינ א"א לאפוקי כו' ויא רדפו ועל ידי סיפא כו' עכ"ל. ק"ק דלכתי לימני רצוחא כפיפא דלפילו סתמא שלל היו סס צענת שטיפה לא איילוש ומכ"ס צמרדפינ ודליוקא דקתני א) סתמא שלל היו סס צענת שטיפה לא איילוש ודייקי שפיר לאפוקי שהיו הצעלים צענת שטיפה ולא רדפו וידעינן שפיר דמיירי צאין יכול להליל וס ליישב בדוחק ב) ודו"ק:

דף כב ע"ב בד"ה מאחר דאיתותב רבא כו' אלא לאבי כו' משום דהוותו מוכיח עליו כו' ואפי' לאבי באתרא דשבידי כו' עכ"ל. דמסתמא לא פליג אביי האך סברא דמטני לרצא לעיל ג) דחוטמו מוכיח עליו וכן צהן סברא דמטני הכא לאביי דליכא שקלים כו' דמסתמא לא פליג רצא וכ"כ התוספות לקמן ד) וזוהו דקדקו התוס' לומר דאתרא דשבידי שקלים ורמשים דע"כ איכא אתרא דלא שכימי שקלים ורמשים דאל"כ לא מתוקמא לרצא הך דותים ומרובים אסור ועיין דצברי המאור ומלחמות ודו"ק: בד"ה אי דליכא סימן כו' וכן לקמן דקאמר כדו שילך ג' ויחזור ג' כו' אך קשה דבפרק כו' עכ"ל. ר"ל וכן לקמן ה) כדו שילך ג' כו' נמי פירושו שהמואל מכריו ולא כמו שפרש"י לקמן דמתניתין ויכריו יום א' אני אצדתי כו' עכ"ל והאך קשיא לכו התם אס המואל יכריו היאך יודעין שהוא של ע"ה אצל לפרש"י לקמן ו) שהאובד מכריו ניחא ז) וק"ל:

דף כג ע"א בגמ' ואמר רב זביד משמיה כו' כריכות ברה"ר הרי א"ו ש"ו ברה"י אי דרך נפילה כו'. וכתב הרמ"ם ע"ז ולע"ג דלמר לקמן ספק הנוט לא יטול כו' ה"מ כו' כגון אחר הגפה כו' אצל במקום הפקר נוטל ומכריו עכ"ל ללאורה קושיתו אהא דדרך הנוט חייב להכריו כו'.

דף כג ע"ב בהג"ה ג' ט"ל עבדיו רבנן דמשני במיליהו במבכתא כו'. פרש"י יש צדק מסכתא כו' יאמר לו לאו ומדת עניה היא עכ"ל אצל מדברי הערוך יג) נראה לפרש עבדיו רבנן דמשני במבכתא ע"פ מ"ש למד לשון לומר איני יודע פן תצדקה: **בפוריא**. עיין פרש"י ותוס' עוד י"ל ע"פ מ"ש פ"ק דמגילה יד) דמיני אדם לבסומי צפוריא עד ללא ידע בין אלו המן כו' עבדיו רבנן דמשני לומר ללא ידע גס אס הוא אינו מוכרם כל כך יודע: **ובאושפיו**. עיין פירש"י ותוס' ע"ל ע"פ מ"ש פ' העור והערוב טו) פומציתא לויך שני אושפיו דהיינו שלא יודע להס אושפיו שלא יגנו ממנו שום

הכמת שלמה

הנהגות	חידושים
דף כב ע"ב רש"י בד"ה אינו בכי יותן כו' הכשר וקשיא לרבא. ל"ל: תוס' בד"ה אי דליכא כו' שילך ג' ויחזור ג' ומכריו כו'. ל"ל:	שיטתו להליל אפילו לית זהו סימן אינו עומד לילוש שפילו יקדים אחר לתופסו כי אין הדקך להקדים ולוקחנה אלל כל הרואה ייתנו עד שירדפו צעלים אחריו אס כן אפי' אין מרדפינ נמי אלל צדאי איירי צאין יכול להליל ומשום הכי ה"ו יאוש צאין רודף אחריו וצדוק אחריו אינו מייאש שסבר לרדוף ולהגיעו ולצוקו על הרבה בני אדם נטרם ילך למרחק וישועו לו להליל כ"ל כוונתו יז) ודו"ק:
דף כג ע"א גמ' דאינש אינש הוא ולא שגא כו'. ל"ל: רש"י בד"ה הוי סימן כו' לידרס הוא יהודה כו'. הד"א: תוס' בד"ה והא איכא כו' ניפול הנמצא אלא כל היכא כו'. ל"ל וי"ג נ"ל:	דף כב ע"ב תוס' בד"ה אי דליכא כו' וכן לקמן דקאמר כו'. נ"ב פירוש הוא מציא ראה להא לעיל דמפרשין מכריו מקום בחרתי מילי שהמואל יכריו ואיתו שאבד יתן סימן מקום הכי נמי מפרשין יכריו יום אחד כלומר שהמואל יכריו שהאובד יתן סימן כי יש לו עוד יום אחד לצפות. אי נמי אינו מציא ראה אלל הכי פי' המואל מכריו שהאובד יתן סימן מקום אצל לא מסתבר לומר שהאובד יכריו צאזמו מקום אצדתי חפץ לו כי שייך הכוזה אלל צמואל ולא צמואל כלל וכן לקמן ויכריו יום אחד אין פירושו שהאובד יכריו יום אחד איתו חפץ אצדתי וכמו שפירש רש"י לשס אלל קאי על המואל שהוא יכריו עוד יום אחד והאובד יתן סימן ולא שיקריו יח) וכן פירש הרמ"ם:
דף כג ע"ב רש"י בד"ה דקדחו ביה חלפ"י. נ"ב פירוש לנמו עשמיס הנקראים חילפי והס קמשוים שזמתיס כנרמיס כלומר ישימס היה זמן רב עכ"ל הערוך: תוס' בד"ה אתלת קרנתא כו' בפרק אין מעמידין חבי"ת. נ"ב ר"ת חלב צמר יין חמלת: בד"ה באושפיו כו' בבוקר השכם כו'. נ"ב פירוש שמשטים צטוק לצרכו אז צערב קללה חסדס לו לצעל הית:	דף כג ע"ב רש"י בד"ה רש"י חלפ"י. נ"ב פירוש לנמו עשמיס הנקראים חילפי והס קמשוים שזמתיס כנרמיס כלומר ישימס היה זמן רב עכ"ל הערוך: תוס' בד"ה אתלת קרנתא כו' בפרק אין מעמידין חבי"ת. נ"ב ר"ת חלב צמר יין חמלת: בד"ה באושפיו כו' בבוקר השכם כו'. נ"ב פירוש שמשטים צטוק לצרכו אז צערב קללה חסדס לו לצעל הית:

מהר"ם

דף כג ע"ב בגמ' בעי מיניה מרב ששת משקל הוי סימן וכו'. באשר"י גריס מנין הוי סימן וכו' ולפי זה אחי שפיר דמסיים בהפשיטות בסמוך ומדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן: ברש"י ד"ה דקדחו ביה וכו' גדלו עליה ש"מ מימיים רבים וכו'. הד"א: בתוס' ד"ה מחרוזות ש"ל דגים וכו' וי"ל דגביי בשר שנתעלם מן העיני הקילו טפי דאין הלכה כרב וכו' עכ"ל. נ"ל דה"ק כיון דחזינן דאין הלכה כרב א"כ חזינן דהקילו בבשר שנתעלם מן העיני ולכן אפילו רב גופיה לא החמיר כל כך וס"ל דאע"ג דבעלמא מחרוזות לא הוי סימן אעפ"כ לעניי בשר שנתעלם מן העיני הוי סימן ופירושו זה מוכרח משום דהא האי בעיא דחולין דבעי בשר בחזרו' מהו אליבא דרב בעי לה דסבירא ליה בשר שנתעלם מן העיני אסור דאלו לדידן דלא קי"ל כרב אפילו בלא שום סימן מותר כב) וק"ל: ד"ה ברשום וכו'. ואחר כך מתחיל הדבור אביי אמר וכו'. ונראה דשני דבורים הללו הכל דבור א' הוא ולפי שלפירוש התוספות שפירשו שכל בעל הבית עושה רשימתו משונה קשה אם כן כשנפתחו מאי בכך הא מ"מ כיון שכל בעל הבית עושה רשימתו משונה משל חבירו הוי סימן כשנותן סימן רשימת חבית זו כך וכך היא ולכן מסיים אביי אמר דאפי' רושם לא הוי סימן אחר שנפתחו האוצרות וכו' וצ"ל דהא דפירשו התוס' שבעל הבית עושה רשימתו משונה משל חבירו ר"ל כשפותח מגופת החבית וטועם היין וחוזר וסותמה שזה נקרא רושם כמו שפירש רש"י כל אחד עושה רושם משונה משל חבירו ואין לפרש שהתוספות מפרשים רושם כפשוטו שכל בעל הבית עושה רשימתו משונה משל רושם וסימן משונה משל חבירו ואינו תלוי במפתחת החבית דאם כן מאי פריך בגמרא מכלל דברייתא בפתוח וכו' וק"ל:

דף כג ע"א בגמרא אמר לך רבה ההם היינו טעמא משום דאין מעבירין על האוכלין והאיכא כותים חיישי לכשפים. כצ"ל: בתוס' ד"ה אין מעבירין וכו' אין לפרש אין מעבירין דהיינו אין דורסין וכו'. כצ"ל: בא"ד והכא משמע דכותים דחיישי לכשפים. כצ"ל: ד"ה והאיכא כותים וכו' עד דמוכח פרק לא יחפור גבי ניפול הנמצא אלא כל היכא דאפשר. כצ"ל:

הנהגות והערות

(א) צ"ל "מכ"ש" במרדפינ "ומדיוקא" דקתני כו' (ד"מ). (ב) ע"פ פנ"י יד יוסף. (ג) דף כ"ב ע"ב וע"פ מהר"ם ש"י. (ד) דף כג ע"א ד"ה והא איכא. (ה) דף כח ע"א. (ו) דף כח ע"ב ד"ה היישנו וד"ה אי אמרת. (ז) ע"פ גאון צב"י. (ח) ס"י ח' וז"ל ואם הוא במקום המשתמר קצת כגון אחר הגפה והגדר ושביילין כשיבדו או כריכות בארשת היחיד כו'. (ט) דף כ"א ע"א ד"ה כריכות. (י) דף כ"ה ע"ב ד"ה אחר הגפה. (יא) ע"פ רע"א. תלמוד בבלי <עוז והדר> - כג בבא מציעא / תלמוד בבלי {עמוד 381} {726077}

המניח

פרק שלישי

בבא קמא

ל

גמ' (א) (לעיל טו):
 (ב) (לעיל כה) (ג) לעיל ו.
 (ד) (מוספ' פ"ב)
 (ה) ס"א רבינא וכו' הוא
 גי' ו' ומדועי' רשב"א
 (ו) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (ז) (מוספ' ג"מ פ"א)
 (ח) לקמן סב: (וע"ש ואלו
 גי' א"ל)
 (ט) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (י) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יא) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יב) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יג) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יד) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (טו) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (טז) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יז) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יח) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (יט) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:
 (כ) לקמן פ"א: ג"מ ק"ח:

משום ר' ישמעאל. שני דברים אינן נרשמו בו: לא היה אלא כרפשו. המשלך וזלו ברה"ר מי לא מתייב כי לא הפקירו ה"ר רפשו הוא דלוקיה שנתערבו המים והעפר ונעשה טיט וטלו הוא מלמדין לה בטיטוף כלים ממלל דלא אפקריה דהא צור לא מייב צו כלים: מי סברת דלא תמו מיא. אלא נמנכו ונעשו רפש: בדתמו מיא. ונבלעו קמיירי ואין כאן רפש: ותרתי למה לי. לאשמעינן בנתמיתין טיטוף כלים והא תנינא לעיל גשברא כדו ברה"ר והואלן אחד במים אוקמה רב נמי דבלא הפקירו וצטיטוף כלים: והא בימות הגשמים. ואצטריך לאשמעינן דלע"ג דנרשמו קעבדי אס הויקו חייב לשלם: כל אלו שאמרו. חכמים מותרין לקלקל ברה"ר ואלו הן שפתקין צינתייהן לקלקל שופקין שלם ברה"ר כו' ציב ציבור המקלה שופקין של מי תשמעם הבית לרה"ר: בכותל רעוע. דה"ל למניע לאסוקי אדעתיה שכולל זה עומד לנפול: והייב בעל הבית. דה"ל לאנצנייה: בדלוי של חבירו. כפי צור של חבירו: חייב בעל הבור. כדלמרינן במניע קולומי דהיינו צור כותל רעוע של חבירו וסתר זה את כותלו דחייב המניע והכא נמי איבעי ליה לאסוקי אדעתיה שזה יכול את לזוי: פשיטא. היא היא ומלא אשמעינן רבינא: מהו ליהב דמי דהתם ממוס הכי ליהב לנצנייה לבעל כותל דלא הוי ידע ליה למניע דלדעיה שיבא ויטול קולומי (ג) אכל בעל הדלי דידע לבעל הצור איבעי ליה לאדעיה שהוא נוטל את לזוי אשמעינן רבינא דלא היינו טעמא: דגלת. חידקל:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל מנמס פטור מ"ט פטור:
 (ב) רש"י ד"ה מהו דתמא וכו' ויטול קולומי. י"ב ס"א וגבי כותל דלא מייב בעל הכותל ממוס דלא למיסתר כותל בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת אומרת. כעין זה לקמן דף נב ע"ב:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

משום רבי ישמעאל כו' לא קשיא הא דידיה הא דרביה: מתני' "השופך מים ברה"ר והזקן בהן אחר חייב בנזקו" (ב) המצניע את הקוץ ואת הזוכית והגודר את גדרו בקוצים וגדר שנפל לרה"ר והזקן בהן אחרים חייב בנזקו: גמ' אמר רב לא שנו אלא דנשנפו כליו במים אבל הוא עצמו פטור קרקע עולם הויקתו א"ל רב הונא לרב לא יהא אלא כרפשו מי סברת דלא תמו מיא בדתמו מיא ותרתי למה לי חדא בימות החמה וחדא בימות הגשמים דתניא (ב) כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן וגורפין מערותיהן בימות החמה אין להן רשות ובימות הגשמים יש להם רשות ואע"פ שברשות אם הויקו חייבין לשלם: המצניע את הקוץ (וכו'): א"ר יוחנן דלא שנו אלא מפריח אבל מצמצם (ב) לא מ"ט פטור אמר רב אחא בריה דרב איקא דלפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך בכתלים ת"ר (ג) המצניע קוצותיו וזכוכיותיו לתוך כותל של חבירו ובא בעל כותל וסתר כותלו ונפל לרה"ר והזיקו חייב המצניע א"ר יוחנן דלא שנו אלא בכותל רעוע אבל בכותל בריא המצניע פטור וחייב בעל הכותל אמר רבינא וזאת אומרת המכסה בורו בדלוי של חבירו ובא בעל דלי ונפל דלוי חייב בעל הבור פשיטא מהו דתימא התם הוא דלא הוי ידע ליה דלדעיה אבל הכא דידע ליה הוה ליה לאדעיה קמ"ל ת"ר חסידים הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם בתוך שדותיהן ומעמיקים להן ג' טפחים כדי שלא יעבב המחרישה רב ששת "שרי להו בנורא רבא" כשדי להו בדגלת אמר רב יהודה האי דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנוקין (ד) רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה מילי דברכות: מתני' המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים והזקן בהן אחר חייב בנזקו וכל הקודם בהן וזה רשב"ג אומר כל המקלקל ברה"ר והזיקו חייבין לשלם וכל הקודם בהן וזה ההופך את הגלל ברה"ר והזקן בהן אחר חייב בנזקו: גמ' לימא מתני' דלא כר' יהודה דתניא ר' יהודה אומר במשעת הוצאת זבלים אדם מוציא זבלו לרה"ר וצוברו כל שלשים יום כדי שיהא נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שעל מנת יהודה מודה רבי יהודה שאם הזיק משלם מה שהזיק ו' והתנן רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור מפני שהוא ברשות מאי לאו

משום ר' ישמעאל. שני דברים אינן נרשמו בו: לא היה אלא כרפשו. המשלך וזלו ברה"ר מי לא מתייב כי לא הפקירו ה"ר רפשו הוא דלוקיה שנתערבו המים והעפר ונעשה טיט וטלו הוא מלמדין לה בטיטוף כלים ממלל דלא אפקריה דהא צור לא מייב צו כלים: מי סברת דלא תמו מיא. אלא נמנכו ונעשו רפש: בדתמו מיא. ונבלעו קמיירי ואין כאן רפש: ותרתי למה לי. לאשמעינן בנתמיתין טיטוף כלים והא תנינא לעיל גשברא כדו ברה"ר והואלן אחד במים אוקמה רב נמי דבלא הפקירו וצטיטוף כלים: והא בימות הגשמים. ואצטריך לאשמעינן דלע"ג דנרשמו קעבדי אס הויקו חייב לשלם: כל אלו שאמרו. חכמים מותרין לקלקל ברה"ר ואלו הן שפתקין צינתייהן לקלקל שופקין שלם ברה"ר כו' ציב ציבור המקלה שופקין של מי תשמעם הבית לרה"ר: בכותל רעוע. דה"ל למניע לאסוקי אדעתיה שכולל זה עומד לנפול: והייב בעל הבית. דה"ל לאנצנייה: בדלוי של חבירו. כפי צור של חבירו: חייב בעל הבור. כדלמרינן במניע קולומי דהיינו צור כותל רעוע של חבירו וסתר זה את כותלו דחייב המניע והכא נמי איבעי ליה לאסוקי אדעתיה שזה יכול את לזוי: פשיטא. היא היא ומלא אשמעינן רבינא: מהו ליהב דמי דהתם ממוס הכי ליהב לנצנייה לבעל כותל דלא הוי ידע ליה למניע דלדעיה שיבא ויטול קולומי (ג) אכל בעל הדלי דידע לבעל הצור איבעי ליה לאדעיה שהוא נוטל את לזוי אשמעינן רבינא דלא היינו טעמא: דגלת. חידקל:

משום רבי ישמעאל כו' לא קשיא הא דידיה הא דרביה: מתני' "השופך מים ברה"ר והזקן בהן אחר חייב בנזקו" (ב) המצניע את הקוץ ואת הזוכית והגודר את גדרו בקוצים וגדר שנפל לרה"ר והזקן בהן אחרים חייב בנזקו: גמ' אמר רב לא שנו אלא דנשנפו כליו במים אבל הוא עצמו פטור קרקע עולם הויקתו א"ל רב הונא לרב לא יהא אלא כרפשו מי סברת דלא תמו מיא בדתמו מיא ותרתי למה לי חדא בימות החמה וחדא בימות הגשמים דתניא (ב) כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן וגורפין מערותיהן בימות החמה אין להן רשות ובימות הגשמים יש להם רשות ואע"פ שברשות אם הויקו חייבין לשלם: המצניע את הקוץ (וכו'): א"ר יוחנן דלא שנו אלא מפריח אבל מצמצם (ב) לא מ"ט פטור אמר רב אחא בריה דרב איקא דלפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך בכתלים ת"ר (ג) המצניע קוצותיו וזכוכיותיו לתוך כותל של חבירו ובא בעל כותל וסתר כותלו ונפל לרה"ר והזיקו חייב המצניע א"ר יוחנן דלא שנו אלא בכותל רעוע אבל בכותל בריא המצניע פטור וחייב בעל הכותל אמר רבינא וזאת אומרת המכסה בורו בדלוי של חבירו ובא בעל דלי ונפל דלוי חייב בעל הבור פשיטא מהו דתימא התם הוא דלא הוי ידע ליה דלדעיה אבל הכא דידע ליה הוה ליה לאדעיה קמ"ל ת"ר חסידים הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם בתוך שדותיהן ומעמיקים להן ג' טפחים כדי שלא יעבב המחרישה רב ששת "שרי להו בנורא רבא" כשדי להו בדגלת אמר רב יהודה האי דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנוקין (ד) רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה מילי דברכות: מתני' המוציא את תבנו וקשו לרה"ר לזבלים והזקן בהן אחר חייב בנזקו וכל הקודם בהן וזה רשב"ג אומר כל המקלקל ברה"ר והזיקו חייבין לשלם וכל הקודם בהן וזה ההופך את הגלל ברה"ר והזקן בהן אחר חייב בנזקו: גמ' לימא מתני' דלא כר' יהודה דתניא ר' יהודה אומר במשעת הוצאת זבלים אדם מוציא זבלו לרה"ר וצוברו כל שלשים יום כדי שיהא נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שעל מנת יהודה מודה רבי יהודה שאם הזיק משלם מה שהזיק ו' והתנן רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור מפני שהוא ברשות מאי לאו

בז א מ"י פ"ג מהל' מקו ממוין ל"ו י"ב סמך עשין סה טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה: ב"ב ב מ"י ס"ה כ' סמך ס"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה: ספ"ה:
 ב"ב ב מ"י ס"ה כ' י"ב עינין בסמכת ופ"מ ס"ה ס"ט ס"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה: ודלא כר"ז ע"ש:
 ד' ד' ה' מ"י ס"ה כ' סמך ס"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה: ספ"ה:
 לא ר' מ"י ס"ה כ' סמך טו"ש"ע ס"ט ספ"ה:
 ד' ב' ח' מ"י ס"ה כ' סמך ט"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה: מו ספ"ה כ' סמך ט"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה:
 ג' ב' ח' מ"י ס"ה כ' סמך ט"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה:
 ד' ב' ח' מ"י ס"ה כ' סמך ט"ט טו"ש"ע ח"מ ק"י מ"ב ספ"ה:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל מנמס פטור מ"ט פטור:
 (ב) רש"י ד"ה מהו דתמא וכו' ויטול קולומי. י"ב ס"א וגבי כותל דלא מייב בעל הכותל ממוס דלא למיסתר כותל בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת אומרת. כעין זה לקמן דף נב ע"ב:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל מנמס פטור מ"ט פטור:
 (ב) רש"י ד"ה מהו דתמא וכו' ויטול קולומי. י"ב ס"א וגבי כותל דלא מייב בעל הכותל ממוס דלא למיסתר כותל בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת אומרת. כעין זה לקמן דף נב ע"ב:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל מנמס פטור מ"ט פטור:
 (ב) רש"י ד"ה מהו דתמא וכו' ויטול קולומי. י"ב ס"א וגבי כותל דלא מייב בעל הכותל ממוס דלא למיסתר כותל בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת אומרת. כעין זה לקמן דף נב ע"ב:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות הב"ח

(א) גמ' אכל מנמס פטור מ"ט פטור:
 (ב) רש"י ד"ה מהו דתמא וכו' ויטול קולומי. י"ב ס"א וגבי כותל דלא מייב בעל הכותל ממוס דלא למיסתר כותל בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת אומרת. כעין זה לקמן דף נב ע"ב:

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

הגהות

גמ' תבני. נקוד המ"ו בנר"ק:
 (וע"ש ועיי"ש)
 תוס' ד"ה מתני'. המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להגדה וכו'. י"ב ז"ל מדיקמי המובל מובל משמע בשעת שרתינן וכו' ואל דלא הוי ק"ל דר"י שרי ל' יום ומתמיהן לאלתר משום דליכא למימר דשפיר אית ליה רשות וכו' ז"ל: (מראה סוף)

אפדנא מקבלי קיבולת חוץ לתחים (בשבת) איקלע רב ספרא ור"ה בר חיננא ולא עלו לגביה, איכא דאמרי הוא נמי לא על בגווייה.

מר זוטרא זוטא.

כן מוכא ביוחסין דרש מר זוטרא זוטא משמיה דמר זוטרא רבה ואמרוה רבנן קמיה דר"פ וכתב בסה"ד לא מצאתי, ובאמת מביא הסה"ד בעצמו בשורה הקודמת בערך מר זוטרא רבה בשבת נ. וביצה ח. והיה לו להיוחסין הגרסא כן או שקראו זוטא יען שדרש משמיה דמ"ז רבה, ולכן אינו מביא היוחסין מר זוטרא רבה לערך בפ"ע, ובסה"ד חלקן לשנים עלי חנב.

מר זוטרא חסידא.

לא נמצאו ממנו הלכות אך מעשיו הגדולים כמ"ק יז: ונדרים ז: כי מחייב צורבא מרבנן שמתא, ברישא משמת נפשיה והדר משמת לדידיה, כי הוה עייל באושפיויה שרי ליה לנפשיה והדר שרי ליה לדידיה, ובירושלמי מע"ש פ"ה ה"ח אמרו כגון מר זוטרא דמצלי על חורנין ומתעני ועל נפשיה לא מתעני, ונראה שהוא מר זוטרא חסידא, וב"ק פא: שהיה שקיל (צורר מגדר אחרים) וא"ל לשמעיה זיל שירקיה.

ובב"מ כד, יסופר שפ"א אגניב ליה כסא דכספא חזא בר בי רב דמשי ידיה ונגיב בגלימא דחבריה אמר, האי הוא דנגב כפתיה ואודי.

ונראה שהיה ריש גלותא כדמצינו סנהדרין ז: מר זוטרא חסידא כי הוה מכתפי ליה בשבתא דריגלא אמר הכי כי לא לעולם חוסן וכיוסא פו. גרס רב זוטרא אך בע"י שם גרס מר זוטרא חסידא, ואולי הוא מר זוטרא הנזכר בסדר עולם זוטא ושכיב מר זוטרא ועמד אחריו כהנא כנו, אך יען שס"ע זוטא משובש הרבה לכן א"א לידע אל נכון

באיזה

וגם מזה אנו רואין שהיה בזמן רב אשי ורבינא, כי רב שמואל היה בזמן רבנן סבוראי, ונזכר נזיר כב: שאמר היינו דרמי בר חמא.

ובנדרים ד. חולק עם רב אחא בריה דרב איקא.

מר זוטרא בריה דרב נחמן (בר יעקב).

היה גדול הדור בזמן רבא ושניהם קבלו מרב נחמן כביצה לד: שבעי רבא מר"נ ומר זוטרא אמר ע"ז אף אנן נמי תנינא.

וסוטה י. שאל מר"נ היכי דמי פדגרא, ובגיטין ג. אמר משמיה דר"נ ואבוי אמר תדע, וב"ב קנא: אמרוהו רבנן קמיה דרבא משמיה דמר זוטרא בריה דר"נ דאמר משמיה דר"נ, וכן הוא ע"ז לו; ובב"ב ז. איתא בטעות קמיה דרבה וצ"ל דרבא.

ובחולין צד: שהוה קא אויל מסיכרא לבי מחוזא ורבא ורב ספרא הוה קאתו לסיכרא פגעו אהרדי, הוא (מר זוטרא) סבר לאפיה קאתו אמר להו למה להו לרבנן לטרוח כולי האי? א"ל רב ספרא אנן לא הוה ידעינן דקאתי מר, אי הוה ידעינן טפי הוה טרחינן.

הלכותיו מצינו ברכות מג: שבת פח: צו, ב"מ ד: פח; ודינו הנודע בגיטין מט: שסובר שכתובת אשה בבינונית, וע"ז אמרו אבוי ורבא ת"ש, ובהוריות יג. אמר ת"ש על בעית רמי בר חמא ואיכא דאמרי שהוא בעצמו פשיט ואמר ולאן מי אתמר עלה אמר רבא אר"נ (ע"ש ברש"י) וברכות גר: אמר לר"ה (הוה) בריה דר"ג ומתרג' דברי רבא, ובסנהדרין ה. יסופר שדן דינא ושעה אתא לקמיה דרב יוסף א"ל אם קיבלוך עלייהו לא תשלם -- ש"ס כי לא נקיט רשותא דיניה דינא.

סמעשוי הפרטים מצינו שהיה עשיר ומדקדק במעשיו כמ"ק יב. שבנו לו

תשנב

דברים יב ראה

אונקלוס

מִצְוֵה אֲתֶכֶם עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מֵעֲשֵׂרְתֵיכֶם
וּתְרַמֶּת יְדֹכֶם וְכֹל מִבְּחַר נְדָרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְרוּ
לַיהוָה: יב וְשִׁמַּחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֹתָם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאִמְהַתֵּיכֶם
וְהַלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם כִּי אֵין לָו חֶלֶק וְנַחֲלָה
אִתְּכֶם: יג הַשָּׁמֶר לָךְ פְּנֵי־תַעֲלֶה עֲלֵתֶיךָ
בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: יד כִּי אִם־בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שֵׁם תַעֲלֶה
עֲלֵתֶיךָ וְשֵׁם תַעֲשֶׂה כֹל אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶיךָ:
טו רַק בְּכָל־אֹת נִפְשֶׁךָ תִזְבַּח | וְאִכְלַת בֶּשֶׂר
בְּבִרְכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ בְּכָל־
שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֵאָכְלֶנּוּ בְּצִבִי וּכְאֵיל: טז רַק הַדָּם לֹא תֹאכְלוּ
עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ בַמַּיִם: יז לֹא־תֹכֵל לֶאֱכֹל בְּשַׁעְרֶיךָ מֵעֵשֶׂר דִּגְנֶךָ

מפקד יתכון עלותכון ונכסת
קדשיכון מעשריכון ואפרשות
ידכון וכל שפר נדריכון די תדרון
קדם יי: יב ותחדון קדם יי אלהכון
אתון ובניכון ובנותיכון ועבדיכון
ואמהתיכון ולואה די בקרויכון
ארי לית לה חולק ואחסנא
עמכון: יג אסתמר לך דלמא תסק
עלותך בכל אתרא די תחזי:
יד אלהן באתרא די יתרעי יי בחד
מן שבטך תמן תסק עלותך ותמן
תעבד כל די אנא מפקד לך:
טו לחוד בכל רעות נפשך תכס
ותיכל בשרא כבכפתא דיי אלהך
דיהב לו בכל קרוך מסאבא
ודכיא ייכלנה כבשר טביא
ואילא: טז לחוד דמא לא תיכלון
על ארעא תישדנה כמיא: יז לית
לך רשו למיכל בקרוך מעשר

רש"י

מבחר נדריכם. מלמד שציאו מן המוצר (ספרי טז):
(יג) השומר לך. ליתן לא תעשה על הדבר (ספרי טז): בכל
מקום אשר תראה. אשר יעלה בלך, אבל אתה מקריב
על פי נביא, כגון אליהו זה הכרמל (טז): (יד) באחד
שבטיך. בחלקו של בנימין. למעלה הוא אומר (פסוק ה)
מפל שבטיכם, הא כינא, כשקנה דוד את הגורן מארונה
היצוסי גזה הזהב מכל השבטים, ומכל מקום הגורן בחלקו
של בנימין היה (ספרי טז, טז): (טז) רק בכל אות נפשך.
זמה הכמוז מדבר, אם צנשר תאזה להמירה להם בלא
הקרבת אימורים, הרי אמור במקום אחר (פסוק ט) פי יקריב
ה' את גבלך וגו' ואמרף אכלה צנר וגו', זמה זה מדבר,
צקדשים שנפל זמה מוס, שיפדו ויאלכו בכל מקום. יכול יפדו
על מוס עוצרי, תלמוד לומר קרי (ספרי טז): תזבח

ואבלת. אין לך זמה הימר גיזה ותלבי, אלא אכילה על
ידי זביחה (בכורות טו. ספרי טז): הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר. לפי שזא
מכח קדשים שנאמר זמה (ויקרא ז טז) והצנר אשר יגע צכל
טמא לא יאכל, הורך להמיר זו שטמא וטהור אוכלים
צקערה אחת (ספרי טז): בְּצִבִי וּכְאֵיל. שאין קרבן זא
מהם: בְּצִבִי וּכְאֵיל. לפוטרכ מן הזרוע והלחיים והקצה
(טז): (טז) רק הדם לֹא תֹאכְלוּ. אף על פי שאמרתי שאין
לך זו זריקת דם צמוצחתי, לא תאלנו: תשפכנו במים.
לומר לך שאין צריך כסוי (חולין פד. ספרי טז). דבר אחר, הרי
הוא כמים, להכשיר את הזרעים (ספרי טז): (יז) לֹא תֹאכְלוּ.
זא הכמוז ליתן לא תעשה על הדבר: לֹא תֹאכְלוּ. רבי
יהושע זן קרחה אומר, יכול אתה, אבל איך רשאי. כיולא
זו ואת היצוסי יושגי ירושלם לא יכלו זני יהודה להוריקם

שפתי חכמים הקצר

יט. ומה דכתיב למעלה (פסוק יא) 'שמה תביאו' זה הוא עשה, ובא פה
'השומר לך' ללא תעשה (מנח"י עפ"י רא"ם). כ. דייק מיתור 'אשר
חואה', דמשמע 'בכל מקום שיעלה על לבך' דווקא שמה לא תקריב,
אבל מקריב אתה על פי נביא (גו"א). כא. ואפילו למאן דאמר
ירושלים לא נתחלקה לשבטים (יומא יב), יש לומר כי מקום בית המקדש
היה בחלקו של בנימין, אף שהעיר ירושלים לא נתחלקה וכמו שכתוב
(להלן לג יב) 'ובין כתפיו שכן' (מנח"י, קצו"מ פסוק ה). כב. ואף שפסוק
זה נאמר גבי שילה, למד קל וחומר, אם שילה שאין קדושתו עולמית,
אמרה תורה 'מכל שבטיכם', ירושלים שקדושתה עולמית לא כל שכן
שצריך 'מכל שבטיכם' (גו"א). כג. פירוש, אם נפל בו מוס אשר ודאי

יבריא ויתרפא אחר איזה ימים, מכל מקום יפדה אותו מיד כשיפול בו
המום (מנח"י עפ"י רא"ם). כד. כל אכין ורקין מיעוטין (ר"ה ז: וברש"י)
(רא"ם). כה. מודלא אמר הכתוב בקצרה ירק בכל אות נפשך תאכל
בשר, וידענו ממילא שאכילה היא על ידי זביחה, והוסיף 'תזבח',
משמע הנאה הבאה על ידי זביחה (קצו"מ). כו. כלומר, אף שיגע
הטמא בבשר הטהור ויטמאנו, יותר הטהור לאוכלו (רא"ם), ראה חולין
כח). כז. כיון שאין קרבן בא מהן, כמו שפירש לעיל בסמוך (ראה
רא"ם). כח. ובלקא דעתך דהדם יהא מותר, כיון דאינו נזרק (מנח"י
עפ"י רא"ם). כט. אף כי ידמה אותם לצבי ואיל, אשר דמם צריך
כסוי (רא"ם).

כָּל-אֲנָשֵׁי עִירוֹ בְּאֲבָנִים וּמַת וּבְעֵרַת הָרַע מִקִּרְפָּךְ
 וְכָל-יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וַיֵּרְאוּ: ם (שני) כב וְכִי-יְהִי
 בְּאִישׁ חַטָּא מִשְׁפָּט־מוֹת וְהוּמַת וְתָלִית אֹתוֹ
 עַל-עֵץ: כג לֹא-תָלִין נִבְלָתוֹ עַל-הָעֵץ כִּי-קָבוֹר
 תִּקְבְּרֵנוּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי-קָלַלְתָּ אֱלֹהִים תְּלוּי וְלֹא
 תִּטְמֵא אֶת-אֲדַמְתְּךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ
 נַחֲלָה: ם כב א לֹא-תִרְאֶה אֶת-שׁוֹר אַחֶיךָ אוֹ
 אֶת-שׁוֹי גִדְחִים וְהִתְעַלְמַת מֵהֶם הֲשֵׁב תְּשִׁיבֵם
 לְאֶחִיךָ: ב וְאִם-לֹא קָרוֹב אַחֶיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יִדְעָתוּ
 וְאִסְפַּתוּ אֶל-תּוֹךְ בֵּיתְךָ וְהָיָה עִמָּךְ עַד דִּרְשׁ אַחֶיךָ
 אֹתוֹ וְהִשְׁבַּתוּ לוֹ: ג וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְחַמּוֹר וְכֵן תַּעֲשֶׂה
 לְשֹׁמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל-אֲבֵרַת אַחֶיךָ אֲשֶׁר-
 תֵּאבֹד מִמֶּנּוּ וּמִצֵּאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם: ם
 ד לֹא-תִרְאֶה אֶת-חַמּוֹר אַחֶיךָ אוֹ שׁוֹרוֹ נְפָלִים
 בְּדַרְךְ וְהִתְעַלְמַת מֵהֶם הִקֵּם תִּקֵּים עִמּוֹ: ם ה לֹא-יְהִי כְלִי-גֹבֵר עַל-אִשָּׁה
 וְלֹא-יִלְבַּשׁ גֹּבֵר שְׂמֹלֶת אִשָּׁה כִּי תוֹעֵבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל-עֲשֵׂה אֱלֹהֵי: פ
 ו כִּי יִקְרָא קוֹן-צִפּוֹר ׀ לְפָנֶיךָ בְּדַרְךְ בְּכָל-עֵץ ׀ אוֹ עַל-הָאָרֶץ אֲפָרָחִים אוֹ
 בֵּיצִים וְהָאֵם רִבְצַת עַל-הָאֲפָרָחִים אוֹ עַל-הַבֵּיצִים לֹא-תִקַּח הָאֵם
 עַל-הַבָּנִים: ז שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת-הָאֵם וְאֶת-הַבָּנִים תִּקַּח-לָךְ לְמַעַן
 יִיטֵב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים: ם (שלישי) ח כִּי תִבְנֶה בַּיִת חֹדֶשׁ וְעֲשִׂיתָ

ותפלי עבד דביש מבינה וכל ישראל
 ישמעון וייראו: כב וארי יהי בגבר
 חובת דין דקטול ויתקטל ותצלוּב יתיה על
 צליקא: כג לא תבית נבלתיה על צליקא
 ארי מקבר תקברניה ביקמא ההוא ארי על
 דחב קדם ?? אצטלב ולא תסאב ית ארעך
 די ?? אלהך יחב לך אהפסא: א לא תחזי
 ית תורא דאחוף או ית אמריה דטען
 ותתקבש מנהון אתבא תחכונון לאחוף:
 ב ואם לא קרב אחוף לותך ולא ידעת ליה
 ומתכשניה לגו בינוך ויהי עמך עד דיתבע
 אחוף יתיה ותתיבניה ליה: ג וכן מעבד
 לתמריה וכן מעבד לקסותיה וכן מעבד לכל
 אבדת אחוף די תיבד מניה ותשקחנה לית
 לך רשו לאתפסאה: ד לא תחזי ית חמרא
 דאחוף או תוריה רמן בארחה ותתקבש
 מנהון אקמא תקים עמיו: ה לא יהי תקון
 זין דגבר על אתמא ולא יתמן גבר בתקוני
 אתמא ארי מדחק קדם ?? אלהך כל עבד
 אלין: ו ארי יערע קנא דצפרא קדמך
 בארחה בכל אילן או על ארעא אפרוחין
 או ביעין ואמא רבצא על אפרוחין או על ביעין
 לא תסב אמא על בניא: ז שלחא תשלח
 ית אמא וית בניא תסב לך בדיל דייטב לך
 ותוריק יומין: ח ארי תבני ביתא תדמא
 ותעבד תיקא לאגרך ולא תשני חובת דין

דרכים ומלטס הנריות י אמרה תורה ימות וכאי ואל ימות חיי: (כא) זכר
 ישראל ישמעו ויראו. מלך שניך הכרזה כ"ד פלוגי נקל על שהיה בן סורר
 ומורה: (כב) וכי יהיה באיש חטא משפט מות. סמיכות הפרשיות מגיד שאל
 הקים עליו אביו ואמו סוף שאל לתרבות רעה ויעבור עבירות ויחטיב מיתה בנית
 דין: ותלית אותו על עץ. רבותינו אמרו כל הנסקלין נתלן ב שנאמר כי קללה
 אלהים תלוי והמתנך ה' בסקילה: (כג) כי קדשת אלהים תלוי. זולו של מלך
 הוא שאלס עשוי בדמות דוקטו וישראל כ בני ג משל לשני אחים תלומים שהיו
 דומין זה לזה אמר נעשה שר ואמר נתפס לנסקות ונתלה כל הרואה אותו אומר
 השר תלוי כל קללה שנמקרה לשון הקל זולול כמו והוא קללני קללה נמרלת:
 (ד) והתעלמת. כונש עין כאלו אינו רואה: לא תראה והתעלמת. לא תראה
 אותו ן שחטעלס ממנו זכו פשוטו ורבותינו אמרו פעמים שאלה ן מחטעלס וכי:
 (ב) עד דרוש אחיך. וכי מעלה בלצנן שימנהו לו קודם שידרשהו אלא דרשהו

רשי

עיקר שפתי חכמים
 י פ' כטום שהולא לפועל את תלמו הועברה בקרנו לנטס את הכריות: ב וזה פירוש הפסוק והמת בשביל חטא משפט מות אשר בו. ותלית אותו אמר מיתמו על העץ למען יראו כל עובדים ויראו: ז ר"ל
 ובפרט ישראל הוא יותר חרפה ללען את נבלו: ן והוא הכרה של לא תראה מוסבה ג"כ על והתעלמת וכלו כחזי לא תראה לא מחטעלס: ג כגון שהוא כהן והאבדה היא בנית הקברות או שהוא זקן ואינו לשי כבודו
 לשלח האבדה בידו על פני מולות: ט ע' כעל העורס: ז דלתיכ יאלל בניתו כדי שויו ולא ישאר בידו מה להשיב: פ ופירושו ולא יעש גבר וגו' כי הגבר לא יתקטע נפשו בקטאו אשה: צ אשר דרך הגשים
 בכי: ק אכל אם פסקה בלויך למעלה מן האפרוחים והבנים מותר ללקחה:

ומשום עשה דקבור תקברנו'. ונראה לי כי כיון שחטאו של אדם גרם שלא היתה לו לינה בגן עדן, הוא שכתוב: ואדם ביקר בל ילין⁹¹, היה ראוי שהתורה לא תחוש על לינתו אלא ילין ויתבזה, אבל התורה והמצות מיוסדים על אדני החכמה, והטעם מפורש בכתוב: כי קללת⁹² אלהים תלוי. על דרך הפשט [זלולו של הקב"ה אם ישהה שם, לפי שלא היה נתלה אלא מגדף ועובד עבודה זרה, ואם ישהנו שם יאמרו הכל: מפני מה זה תלוי, מפני שברך את השם, או מפני שעבד עבודה זרה בכך וכך עבודה, והספור בעניני עבודה זרה הכל זלול בכבודו של מקום ואם כן מלת, קללת' כוללת שתי לשונות: קללה, וקלות⁹³]. וכן פירשו רז"ל בפרק נגמר הדין⁹⁴: בזמן שהאדם מצטער מה לשון אומרת, קלני מראשי קלני מזרועי. כלומר שהעולם קל הוא לו * מתוך כאבו, וכן השכינה מצטערת על האדם המצטער והגורם מיתתו, כענין שכתוב: כי ידעתי את מכאוביו⁹⁵, וכן: בכל צרתם לו צר⁹⁶, וכן: ואקוץ במ⁹⁷, מלשון קוצים*, וזהו, קללת אלהים. והעלו שם*: אם כן נכתוב רחמנא, קלת', מאי, קללת', שמע מינה תרתי. והחכם ר"א ז"ל כתב: כי קללת אלהים תלוי, קללת השם חלה אל מקום קרוב מן התלוי*, ויש לו סוד מודבק בנפש*, על כן, ולא תטמא*. ועל דרך המדרש⁹⁸: כי קללת אלהים תלוי, משל לשני אחים שהיו דומין זה לזה, אחד נעשה מלך, ואחד נתפש ללסטים ונתלה, הרואה אותו אומר: המלך תלוי, עד כאן. ועל דרך הקבלה: באור הכתוב והמשל, כי המלך הוא הכבוד הנקרא צלם אלהים, כלומר נבדל ממנו, כלומר עבד אלהים, וכיון שהתלוי בדמות צלם אלהים הנה הוא, קללת אלהים, אם לא יקבר ביומו וישהה שם בלילה שהוא זמנה של מדת הדין. והמובן מזה כי אין, קללת אלהים, אם ישהנו שם מהבקר עד הערב ובלבד שלא ילין, וזה מבואר.

כב (א) השב תשיבם לאחיך. תצוה התורה שנהיה זהירים בהשבת אבדה לבעלים. ומכפל ההשבה דרשו רז"ל⁹⁹: אפילו מאה פעמים. וכל זה מדרכי החסד והרחמים, ללמד שכלנו עם אחד ראויים שיהיה לנו אב אחד, ושירצה כל אחד בתועלת חברו, ושיחמול על ממונו, ובין שתהיה האבדה בעל חי בין שלא תהיה בעל חי חייב הוא להחזירה לרשותו, וזהו שאמר: וכן תעשה לחמורו¹, שהוא בעל חי ובהמה טמאה, וכן תעשה לשמלתו, אע"פ שאינו חשוב כבעל חי, וכן תעשה לכל אבידת אחיך, אחד משאר כלים אע"פ שאינן חשובין כשמלה, לא תוכל להתעלם, שלא תחזירו לידו. וזה שאמר: לא

91 תהלים מט, יג. — סנהדרין לה, ב. 92 כי קללת, בצ"ל ע"פ ד"ר. בס"ש מלת, "כי" ליתא. [93] מפירוש הרמב"ן פסוק כב (עמ' תמו). 94 סנהדרין מו, א. 95 שמות ג, ז. 96 ישע' סג, ט. 97 ויקרא כ, כג. 98 סנהדרין מו, ב, והובא ברש"י כאן. 99 ב"מ ל, ב. 1 להלן

בבשרא. והעלו שם. בגמרא סנהדרין מו, ב, כשהקשו: ואימא כוליה להכי הוא דאתא (קיל לי עלמא — ומניין שהמגדף בתליה). ותרצו: אם כן וכי. מן התלוי. פי' שהקלה והיא המגרעת, היינו העיפוש שיבוא מהתלוי לכל מקום הקרוב להתלוי, שיפסיד האויר וישחיתו (זהל אור). מודבק בנפש. שמפני הפסד האויר ישחית נפש בני האדם (שם). על כן, ולא תטמא. כי היא ארץ אשר נקרא שם ה' עליה, אין לגרום לה טומאה (שם).

מ"ש ליישב ופלא היאך לא הזכירו שזה קושיית הש"ס ביבמות דף ע"ט ע"א ע"ש. עוד ראיתי בזה דבר תימה בזה"ק פרשה אמור שנראה דסובר דאין עוברין על לא תלין אלא בהלין כ"ד שעות יום ולילה ע"ש וזה דבר תמוה (בעי חיי). שהעולם קל הוא לו. לשון כינוי, כי אינו רוצה להזכיר כבידות בעצמו (עיין רש"י סנהדרין מו, ב, ד"ה קל לו עלמא). מלשון קוצים. מצאתי ת"ל ביאור זה בזה"ק ויקרא (ב, א): דלא תגרום לי את בחובך לאעברא לי משולטני ויקוצון בי דלא תקוץ לי במחטך כד"א ואקוץ במ, כהני קוצין דנעיצין

תוכל להתעלם, אין להבין אותו בהשבת אבדה בלבד*, אלא הוא הדין בשאר כל הפרטים ושאר כל התועלות שביד האדם להביאם לחברו או להסיר ולדחות נזקו ממנו הרי הוא חייב בכלן, וכענין שאמר הכתוב: ואהבת לרעך כמוך². ודרשו רז"ל³: והתעלמת מהם, וכתוב: לא תוכל להתעלם¹, כיצד, זקן ואינו לפי כבודו, והתעלמת, הא שאר בני אדם, לא תוכל להתעלם. ועל דרך המדרש⁴: והתעלמת מהם, מבני אדם, לא תוכל להתעלם, מהקב"ה, שהוא היודע את הכל, וכענין שכתוב: ואנכי היודע ועד גאם ה'⁵. ואם תשכיל עוד במצות השבת אבדה תמצא כי יש בה רמוז והתעוררות לענין תחיית המתים: שהקב"ה מחזיר אבדה לבעליו באחרית הימים, שישוב כל אחד לגורלו הראשון, ועם מי שיזכה בו ראשון, ואז יהיה האחרון מחזיר אבדה לבעליו אע"פ שיש סוברים כי בעליו הוא האחרון, ושם חשוב לזמן התחיה, וזהו שכתוב: גלמי ראו עיניך⁶, כלומר הכח המשכיל שלי ראו עיניך, ועל ספרך כל הגלמים יכתבו, והימים שנוצרו בהם ולאותו כח אחד בהם, והוא אחרון. ובין⁷ שתהיה חוזרת אל אישה הראשון או אל האחרון, או שתתחלק להם כהתחלק הנר, או שיתגבל עפרם אליה, [לכל הדעות כולן אין מצוה זו של השבת אבדה אלא בישראל אבל לא בגוי, וזהו שאמרו רבותינו ז"ל⁹: לכל אבדת אחיך, אחיך ולא גוי, לפי שהגוי איננו חלק ה' אבל הוא חלק אלהי נכר הארץ, ואבדתו היא אבדה שאינה נמצאת בארץ החיים ולא תחזור לבעליה לעולם, שאין המעלה הזאת בשאר העמים כי אם בישראל לבד, שהם בהבטחת: יחיו מתיך נבלתי יקומו¹⁰, אבל שאר האומות נאמר בהם: מתים¹¹ בל יחיו רפאים בל יקומו⁸]. ומפני שהזכיר כאן בענין האבדה לשון * נדחים, לכך אמר: וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם¹, אינך רשאי להתעלם מהקב"ה, לבלתי ידח ממנו נדח¹².

(ד) לא תראה את חמור אחיך. בפרשת משפטים הזכיר: כי תראה חמור שונאך¹³, וכאן: חמור אחיך, ללמדך שאם היה שונאך שיתחזר, אחיך* לענין העזר שתקים¹⁴ עמו ושתשכח השגאה ותזכור האהבה.

(ה) לא יהיה כלי גבר על אשה. מנע הכתוב כלי זיין¹⁵ מן האשה כדי שלא תצא למלחמה ויהיה סבה לזנות, וכן האיש אם ילבש שמלת אשה ושיתערב עם הנשים, כל זה תועבת ה'. וכן דרשו רז"ל¹⁶: כי תועבת ה' אלהיך, דבר המביא לידי תועבה. ומן הכתוב הזה למדו¹⁷ רז"ל¹⁸ מפי השמועה שאסור לו לאדם להתקשט בקשוט המיוחד

פסוק ג. 2 ויקרא יט, יח. 3 ספרי כאן. וכבא מציעא ל, א. והובא ברש"י. 4 לא מצאתי מקור. 5 ירמ' כט, כנ. 6 תהלים קל"ט, טו. והמשך לשון הפסוק: ועל ספרך כולם יכתבו ימים יוצרו ולו אחד בהם. 7 ובין, כצ"ל ע"פ ד"ר (כי הרעיון נמשך להלן, עיין ציון הסמוד), ובס"ש ליתא. [8] ע"פ ד"ר. בס"ש ליתא. 9 בבא קמא קיג, ב. 10 ישעי' כו, יט. 11 שם יד. 12 שמואל"ב יד, יד. 13 שמות כג, ה. 14 שתקים, ע"פ ד"ר. בס"ש: שתקום. 15 ספרי רכו, ונזיר נט, א. 16 מצאתי רק ברש"י: כי תועבת, לא אסרה תורה אלא לבוש המביא לידי תועבה. 17 למדו, ע"פ ד"ר. בס"ש: למדנו. 18 ירושלמי שבת ו. א (ראה ביאורים), תוספות עבודה זרה כט, א, ד"ה המסתפר, ויורה דעה קנו, ב. 19 שבת צד, ב.

כב (א) וז"ש לא תוכל להתעלם אין להבין אותו בהשבת אבדה בלבד. דברי רבינו הללו עולין בקנה אחד עם דברי המהר"ם מרוטנבורג בתשבץ קטן סי' תצו שכתב וז"ל ואם הוא יודע ששכח אחד מבעלי חוביו הרי הוא מוזהר בעשה ול"ת להגיד לו, בעשה דחשב תשיבם ובל"ת דלא תוכל להתעלם ע"כ. ולכאורה לפי דבריהם למה לא מהדר הש"ס ללמוד אי גם באבידות קרקע כגון ראה מים שוטפים בתוך שדה

חבירו אי מוזהר בלאו דלא תוכל להתעלם ע' ש"ס ב"מ והרי לפי דבריהם בכל מה שביד האדם לדחות נזק מחבירו מוזהר על זה וצ"ע ומכל מקום חידוש על הפוסקים שלא הזכירו כלל מדברי מהר"ם מרז"ב ורבינו בחיי הנזכרים (בעי חיי). לשון "נדחים". או את שיר נדחים (בפסוק א לפנינו).

(ד) שיתחזר "אחיך" וכו'. ענין "אחיך" שבך יחזור לעזור אף לשונאך, שתקים עמו וכו'.

שהרי התוס' צ"מ דל"א ע"צ ד"ה הם יש
 שם צ"ד כו' הוכיחו מהא דאמרי' אם היה
 שלו מרובה משל חצירו אין זקוק דמשמע
 דאי הפסד צעילתו שוב לדמי האצדה הי"ב
 לעפל זה והקשו דמה ירוויחו הצעלים מזה
 הא ילערכו לשלם דמים כשיעור האצדה
 [דצט"כ מיירי שיש צ"ד ומתנה צפניהם ע"ש
 בחוס'] ותירלו דנ"מ לכושרה דחיותה ה"ג
 לערחה יתירה ע"ש, ומצוהר דאיכה דין
 השבת אצדה צעזיל הלל עלם הדבר הע"פ
 שלא יגלל מהפסד דמיו, ואל"כ ה"ג צמזיק
 ע"מ לשלם איכה עכ"פ הפסד גוף הדבר
 ונ"מ לכושרה דחיותה או לעירחה יתירה,
 אך חולי הכיח דשלו שוב לשל חצירו הי"ב
 לעפל זה נמי אינו אלא מדרצנן, וצמאירי
 ז"ל צ"מ ד"ל א' כ' מרובה משל חצירו או
 כיו"צ, פ"י דצטלו שוב לשל חצירו פטור
 מלעפל זה ע"ש, אבל להזיק ממון חצירו
 ודאי אסור אפי' ע"מ לשלם ואפי' להציל
 ממנו צממון חצירו ע"מ לשלם אסור
 כמצוהר צראשונים ז"ל צסוגיא דצ"ק קי"ז
 גבי אנסוכו להראות ע"ש צשעמ"ק צאורך
 ועי' שטמ"ק למתני' דדף קי"ד לא יקון את
 שוכו צשם המאירי ז"ל וצרמז"ם ז"ל פ"ה
 מנ"מ ה"א כ' מפני שאסור לאדם להזיק
 ולשלם מה שהזיק ואפי' לגרום הנזק אסור
 עכ"ל, ונראה דכ"ז גלמד מכלל מלות הדיונים
 דכתוב שופטים ושוטרים התן לך וכתוב
 צלדק תשפוט וכו', ואילו צאו לפני צ"ד לדון
 ע"ד שזה רולה להזיקו, ואפי' ע"מ לשלם,
 ודאי הצ"ד מחוייב למנועו, דהא אין לו
 רשות צממון חצירו וצעל הממון ודאי יכול
 לעכב עליו את שלו, וכל שהצ"ד לריכוס
 לעכבו אסור לו לעשות ג"כ צעלמו שזבו
 יסוד ענין דיני ממונות ע"פ הוראת צ"ד
 והוא בכלל מלות דינין וכ"כ ההת"ם חור"מ
 צפסק הרציוני צשם מ"צ ה"י ע"ע דיורד
 לאומנתו ש"ה אסור מה"ת ומקורו מקרא
 דשם שם לו חוק ומשפט שכי' הרמז"ן ז"ל
 שהוא הנהגת סדרי המדינה שמסרן השי"ת

[כדאמרי' בגמ' צ"צ דף כ"ג] ואפי' ע"מ
 לשלם כדחנן צצ"ק קי"ד אבל לא יקון את
 שוכו ע"ש, ואפי' ריב"צ דמחיר התם הוא
 מתנאי יבושע ע"ש.

אמנם בגיטין דף נ"ג צהא דר"מ קנים גבי
 מטמא ומדמע אפי' צסוגג אמרי'
 כי קנים ר"מ צדרצנן ופירש"י ז"ל מטמא
 ומדמע איכורה דרצנן הוא כיון דלא שמי'
 היוק אין כהן איכורה דאורייתא וכו' משמע
 צהדיח דאילו מזיק ממש קעציד איכורה
 דאורייתא, ול"ע היכן מצוהר איסור זה
 צתורה דאי משום הא גופא דהיי"ב צתשלומין
 הוי הוכחה שמעשה זו אסורה, הרי גם
 כששורו הזיק הייבתו תורה צתשלומין הע"פ
 שהצעלים לא עשו שום איסור דהא רשאי
 להניח את צבתתו לילך צרה"ר כדאמרי' צדף
 ו' מה לשור שכן צרבות וצדף י"ע ע"צ וכי
 יאהזה צצנה וילך ע"ש ואפי"ה הייבתו
 תורה צתשלומים.

ונראה * דיסוד האיסור להזיק ממון
 חצירו גלמד מדין השבת אצדה
 שהייבתו תורה להציל ממון חצירו אפי'
 מהפסד שלא צא על ידו והזכר צלאו דלא
 תוכל להתעלם, וכש"כ שהיי"ב שלא יזיק צידים
 וצצ"מ דל"א אמרי' לכל אצדה אחיד לרבות
 אצדות קרקע כגון ראה מים ששופטין וצאין
 ה"ז גודר ע"ש וכיון שמחוייב להציל ממזיק
 אחר שצא על ממון חצירו, כש"כ שמחוייב
 להציל מעלמו שלא יזיק [ולל"ע הם צאצדה
 קרקע איכה נמי לאו דלא תוכל להתעלם
 וש"ר צשע"ת לר"י ז"ל שער ג' חות ע'
 שכתב צהדיח דגם המתעלם מהלל אצדות
 קרקע חית צ"י אצורה לא תוכל להתעלם

ע"ש.]

ומכאן יש להוכיח לכאן דאפי' להזיק ממון
 חצירו ע"מ לשלם אסור מדאורייתא

(* העירוני ש"כ הרש"ש ז"ל כתובות י"ה וצספר
 הלכת יולח חו"מ פ"י כ'.
 קהלות יעקב - יב) בבא קמא / קנייבסקי, יעקב ישראל בן חיים פרץ [עמוד 9] (726077)

והנה אמרו ז"ל (סנהדרין קג, ב) 'גדולה לגימה שמקרבת את הרחוקים'. ולפיכך ממצות עיום של פורים היא הלגימה והשתיה בצוותא, וכדכתיב (אסתר ט, כח): "משפחה ומשפחה", ופירש"י: מתאספין יחד ואוכלין ושותין יחד. והוא במהלך זה של 'גדולה לגימה המקרבת'.

[והוא מרומז בהך קרא ד"רבים מעמי הארץ מתייהדים", זהלא כך הוא לשון הפסוק "שמחה וששון ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם", כלומר שמתוך השמחה וששון והמשתה ויום טוב באה ההתקרבות של הרבים מעמי הארץ].

והנה דבר מבואר הוא שבעצם הציווי על מחית עמלק טמונה היא עדות של התורה על היראה הפנימית המצויה בסתר אצל כל אדם מישראל. שמאחר שמפורש בתורה שטעמה של מצות המחיה הוא משום "ולא ירא אלוקים", מכאן שכאשר התורה מצוה על כל יחיד מישראל למחות את זכרו של עמלק מעידה התורה על נקודה פנימית של יראה הנסתרת בלבבו. ואף כאשר אין היראה ניכרת חוצה מכל מקום שוכנת היא בעמקי הלב. כי יראה פנימית זו שהיא בחינת הסוד של אדם מישראל, אשר אך לפניו יתברך גלויה היא "כי הוא יודע תעלומות לב" (תהלים מד, כב), **יוצאת** כאשר נכנס היין של פורים, יומה של מחית עמלק. ונמצא שקירוב הרחוקים על ידי הלגימה של משתה היין של פורים הוא קירוב לשורש של יראת שמים. דבר זה מכון הוא לעומת אותו ריחוק שהביא את עמלק שהיה ריחוק מן המקור של יראת שמים כאמור. הלגימה של פורים מבליטה ומגלה את היראה הפנימית של האדם מישראל, ועל כן הקירוב שהיא פועלת היא קירוב למקור של יראת שמים אשר בקירוב זה טמון הוא ביטול כוחו של עמלק.

מ. ז.

נכנס יין יצא סוד

אמרו משמו של הגה"ק מקאצק זצ"ל: **הסוד של עשו הוא "ועל חרבך תחיה", ולפיכך דרכם של אומות העולם שכאשר הם שותים ומשתכרים הרי הם מכים ופוצעים זה את זה ומוגיעים עד כדי רציחה, כי כאשר נכנס בהם היין יוצא הסוד של "על חרבך תחיה", לעומת זאת הסוד של כנסת ישראל הוא אהבה "ואהבת לרעך כמוך", ולפיכך כשנכנס בהם היין והם משתכרים הרי הם מביעים ומגלים זה כלפי זה רגשי אהבה וחיבה יתירה, כי אז יוצא סוד האהבה, עכ"ד.**

מח. עיין "פחד יצחק" פורים קונטרס רשימות אות ז.

עניני שמחה
מינה עמלק דבעיניה ליהוי
שכתב: לאומה זו, לפני אבות
ת.
יד שכתב 'שהו ירא שמים, והוא
ע הפצה ובקשה להתקרב ולהתק
אבות. ומסתברא שילתא טעניה
א דבעבור מה שריחוקו נפק טעיה
ריחוק הזה גרם לה לחתמה נהמה
ימים בעולם. והוא מה דנפק טעיה
שעצם היותו הוא הכה היות טעיה
ה נזרקה תמונע מן וקצוני אל הקטן
בות עד הקצה של "לא ירא אלוקים"
ומותה ולא נתאמצה להתקרב טעיה
אוף, כדבריהם ז"ל (סנהדרין קג, ב) שיה
ישה ערפה טחמותה בא עילה טעיה
הניאוף, וכלשונם ז"ל (לקט דרשנים
א על ישראל לבד נגלה אלא על כל
מקבלים אתם את התורה, אשר לו
רוה שלהם היא. ולפיכך כאשר פתח
לנתק עצמה מטומאת עמה, אלא טעיה
ובה אל עמה, גרם לה החי לפל טעיה
והוא כדרך הזורק אבן אל קו בחי
ל ידי אותו כח עצמו הזורק טעיה
אה על ידי ריחוק החזקים ובפניה
עמלק, שמעיקריה הוא הקו היות
שכן הקרובים.
דמעשה פורים באה גם קרב היות
"ורבים מעמי הארץ מתייהדים"

דבר זה יש לו רמז במקרא, והיינו מאי דכתיב (שה"ש ב, ד): "הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה". והנה על הפסוק הזה אמרו ז"ל "הביאני אל בית היין" - זה סיני (שהש"ר ב, יב). גם בבית היין דסיני יצאו שני הסודות הללו. שהרי על אותה שעה הוא אומר: "ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן" וגו', ופירשו ז"ל בילקוט (דברים רמז תתקנ"א) שהחזיר הקב"ה את התורה על כל האומות ולא קיבלוה. ויעוין בילקוט (שם) דלא רצו בני עשו ובני ישמעאל לקבלה משום הלאוין ד"לא תרצח" ו"לא תגנב" שהרי כל עצמו של אביהן של בני עשו רוצח הוא, וכל עצמו של אביהן של בני ישמעאל ליסטים הוא, יעוין שם במדרש: כלומר באותה שעה של "הביאני אל בית היין" יצא סודם של אומות העולם [יעוין בגר"א (ריש שיר השירים) דאדום וישמעאל הם ראשי האומות] כי כל עצמם רציחה וליסטות, ובאותה שעה עצמה של "נכנס יין" דסיני נתגלה הסוד של כנסת ישראל, "ויחן ישראל כנגד ההר" כאיש אחד בלב אחד, והיינו סוד האהבה.

והנה בסיני היין הוא המשל ואילו הנמשל הוא יינה של תורה, אכן בפורים אנו מכניסים בפשוטו של יין את כל בית היין דסיני, "כימים אשר נחו בהם היהודים" והדר קבלו את התורה מאהבת הנס, והמשל והנמשל חדא הוא. כאשר נכנס היין דפורים יוצא אותו סוד של האהבה. והוא הדבר דמשלוח מנות איש לרעהו שעניינו ריבוי אחוה ורעות כדברי הקדמונים, ביסודו הוא חלק מקיום חובת הסעודה כמבואר בלשון הרמב"ם (פ"ב מהלכות מגילה ה"טו), כי מתוך היין של ה"משתה ושמחה" יוצא סוד האהבה של "ומשלוח מנות איש לרעהו".

מ"א.

עד דלא ידע - מחיית עמלק

מחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע (מגילה ז, ב).

יעוין במדרש (אסת"ר ד, י) דאיתא: "ונשמע פתגם המלך" (אסת"ר א, ט), אמר רבי יהודה בר רבי סימון, ונשמע פתגם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שאמר בחכמתו ובתבונתו מחה אמוחה את זכר עמלק, וראוי להבין הכונה בלשונם ז"ל 'בחכמתו ובתבונתו'.

ונראה לבאר על פי דברי הרמב"ם (פ"ה מהלכות תשובה ה"ה) שכתב:

שמא תאמר, והלא הקב"ה יודע כל מה שיהיה, וקודם שיהיה ידע שזה יהיה צדיק או רשע או לא ידע, אם ידע שהוא יהיה צדיק אי אפשר שלא יהיה צדיק, ואם תאמר שידע שיהיה צדיק ואפשר שיהיה רשע, הרי לא